Časopis pre obyvateľov a priateľov Kráľovej pri Senci

KRÁĽOVSKÉ ZVESTI

ROČNÍK XI. Číslo 3-4/2006

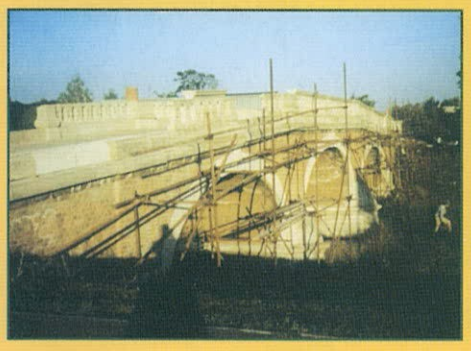

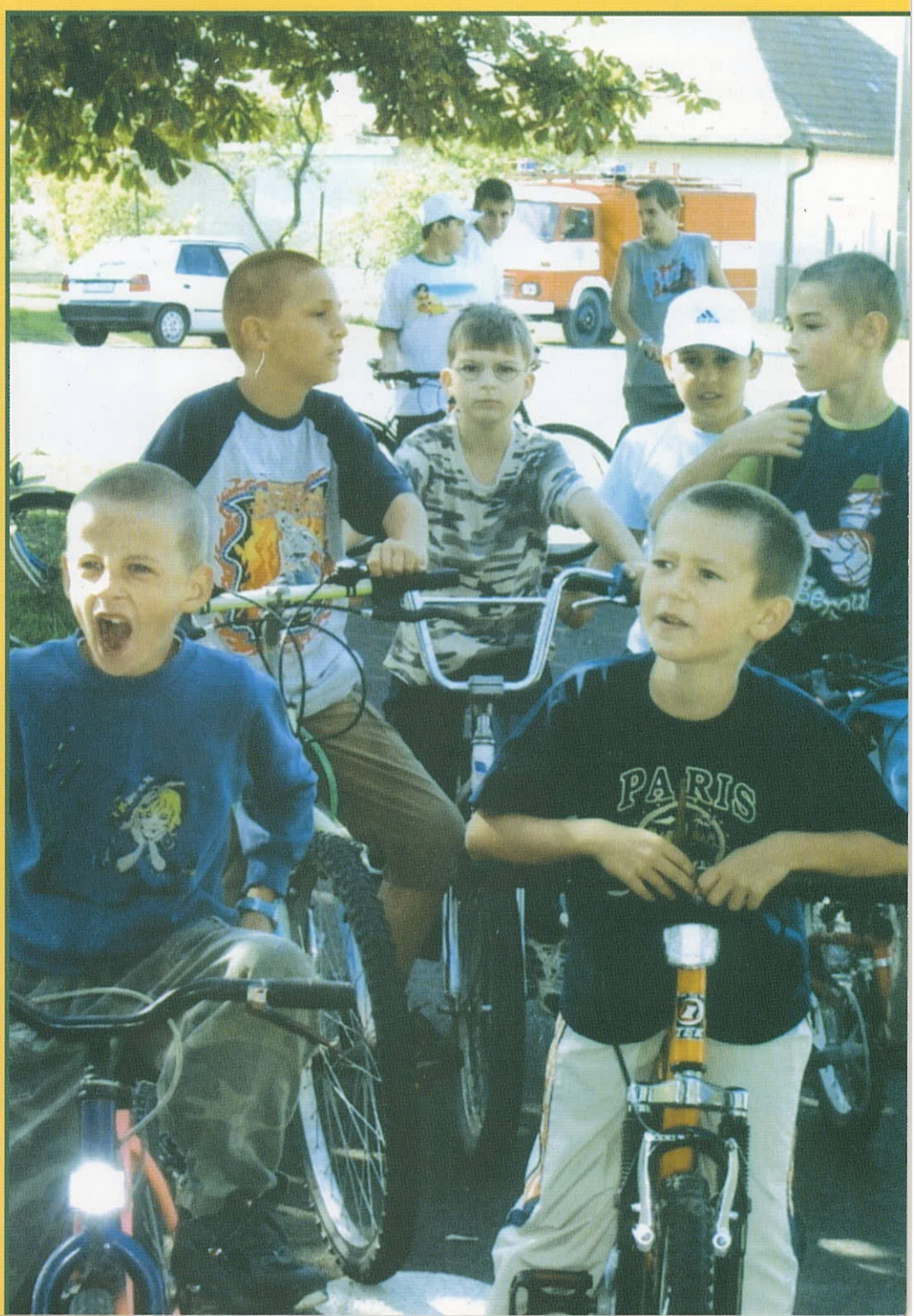

1. ročník Kráľovskej slávnosti

Na slávnostnom otvorení sa zúčastnil aj európsky komisár, pán Ján Figeľ

Zaplnené hľadisko pred hlavnou tribúnou

Futbalový zápas našich "pusiniek"

Kultúrny program detí zo základnej školy

Dychová hudba "Šarfianka"

Folklórny súbor "Bukovina" zo Kšinej

KRÁĽOVSKÉ ZVESTI
Ročník XI. 3-4/2006

OBSAH

ÚVODNÍK
Dobrý skutok zažíha slnko v duši (1

HISTÓRIA
Stavebný vývoj pálffyovského kaštieľa v Kráľovej pri Senci (2
Tereziánska urbárska reforma z roku 1768 na panstve Kráľová (4

ROZHOVOR
Na slovíčko, s kňazom Marianom Kráľom (7

ŽIVOT OKOLO NÁS
Kráľovská slávnosť v Kráľovej (8
Multifunkčné centrum voľného času (9
Medzinárodné stretnutie našich školákov na Cypre (10
Rozlúčka s pani učiteľkou (12
Malacky udelili Svetloslavovi Veiglovi Zlaté Pálffyho srdce (12
Listáreň Kráľovských zvestí (13
Aby sme čo najviac trávili voľný čas spoločne (13
Tradícia „Kráľovského pohára" pokračuje (14
Pozor na požiare (14
Bohatá nádielka futbalovej jesene (15

INFORMATÓRIUM
Predstavujeme Vám kandidátov do volieb obecnej samosprávy (16
Zo zasadnutí obecného zastupiteľstva (19
Poďakovanie darcom krvi (19
Spoločenská kronika (20

Na prednej obálke :
Zábery zo septembrovej kráľovskej slávnosti. Foto 1. Vzácnymi hosťami osláv boli slovenský komisár pre EU pán Figeľ a básnik Svetloslav Veigl; Foto 2. Pohľad na rekonštrukciu historického mosta; Foto 3. Výstavba nových chodníkov popri hlavnej ulici.
Na zadnej časti obálky:
Letecký pohľad na školský areál, v ktorom by malo vyrásť multifunkčné centrum a počítačové zobrazenie budúceho centra.

Autori fotografií:
Alojz Koiš, Juraj Havas, Ing. Katarína Smiešková

Dobrý skutok zažíha slnko v duši

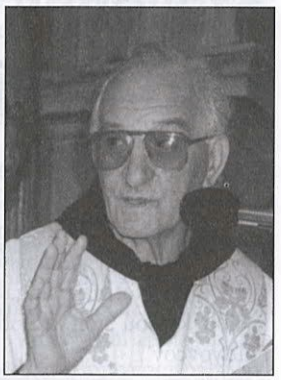

Každý človek, najmä 90 ročný, zažije slnečné i daždivé príhody. Všeličo skúsi. Pred desiatimi rokmi, keď som mal osemdesiat, dostal som aj takúto gratuláciu: „Duchovný otče, osobne Vás nepoznám, ale poznám Vaše básne. A tak si myslím, že Vás v živote už nič neprekvapí". A predsa ma prekvapilo.

V iskre, čo žiari v každom človeku a naplňuje Zem slnečnými lúčmi dobrých skutkov, vyžaruje neviditeľná Božia tvár. Opravdivý šľachetný človek sa usiluje podľa svojich možností, keď má príležitosť, šíriť svetelné lúče po tejto zemi. Pán Ježiš kade chodil, dobre robil. Každý dobrý skutok zažíha slnko v našej duši, upevňuje našu duchovnosť a pretepľuje život na zemi. Slnku vo vesmíre podobá sa slnko v našej duši. Toto slnko, tieto slnká v našej duši, pretepľujú medziľudské vzťahy, zpríjemňujú život každého človeka. Áno, každý dobrý skutok zažíha slnko v našej duši. Opravdivý človek, opravdivý kresťan je širiteľom týchto slnečných lúčov.

Každý človek svoju starobu najradšej prežíva na mieste, kde žil a pôsobil dlhé roky. To sú „jeho" ulice, „jeho" rieka, stromy, „jeho" parky. Pozná mnohých ľudí, susedov, priateľov. Starí ľudia, ktorí prežili napríklad celý život na vidieku, neradi a s bôľom na srdci idú, keď musia ísť, hoci aj do mestských panelákov, či do domu dôchodcov. Cítia sa však vytrhnutí z úrodnej zeme, ako vytrhnutá byľ a presadená do skália a bodliakov. Teda každý človek túži prežiť starobu na mieste, ktoré mu je milé.

Toto prežíva aj každý kňaz v pastorácii, keď má odísť ako sa hovorí, na zaslúžený odpočinok. Sú kňazské domovy, v ktorých môžu kňazi na dôchodku prežiť svoju starobu s inými svojimi kňazskými bratmi. Ale sú kňazi - dôchodcovia, ktorí prežívajú svoju starobu v domčeku, respektíve v byte, ktorý si zakúpili predom pre obdobie staroby a na čas po odchode do dôchodku. Nikdy, ani vo sne ma nenapadlo, že sa dožijem deväťdesiatky. Nazdával som sa že azda 40-50 rokov. Keby som bol vedel, čo je ľudsky ale nemožné vedieť, že sa dožijem vysokého veku, bol by som si nasporil na domček, alebo si zakúpil nejaký dvojizbový byt. Počul som, kdesi na východnom Slovensku v istej obci obecné zastupiteľstvo dalo svojmu farárovi pri odchode do dôchodku do užívania domček, aby tak s nimi, s ktorými prežil dlhé roky, prežil svoju starobu.

Asi pred tromi rokmi, keď som mal 87 rokov, prišiel za mnou miestny podnikateľ a povedal: Pán farár, už asi čoskoro pôjdete do dôchodku. Ak by ste svoju starobu chceli prežiť medzi nami, kde ste prežili toľko rokov, dám Vám do užívania štvorizbový nový byt, a to gratis - zadarmo. Budeme radi, keď svoju starobu prežijete v našej obci, medzi nami.

A toto je tá vec, ktorá ma v mojom dlhom živote tak veľmi prekvapila.

Za každým dobrým skutkom muža, manžela skrýva sa aj žena - manželka. Vtedy, keď je svetlom svojej rodiny. Žena, čo nad perly cenu má.

V tomto zmysle z hĺbky srdca ďakujem pánu Milanovi Rókovi a jeho manželke za láskavosť a veľkodušnosť a prosím všemohúceho, aby im dal hojnosť milosti Božieho požehnania, aby naďalej zažíhali slnko v ľudských srdciach. Buď Bohu chvála!

Páter Svetloslav Veigl, OFM

F. Tkáč, M. Daniš

Stavebný vývoj pálffyovského kaštieľa v Kráľovej pri Senci

Kaštiel a park v Kráľovej pri Senci svojou rozlohou patrili medzi najväčšie rezidencie v hornom Uhorsku, ako to spomína aj veľký uhorský polyhistor, Slovák, Matej Bel v diele Notitia Hungariae novae: „... A svojou krásou boli ozdobou mena rodiny Pálffyovcov".

Kresba oltárneho obrazu v kostole Najsvätejšej Trojice v Bratislave, na ktorom je vyobrazený kaštieľ v Kráľovej pri Senci z druhej polovice 17. storočia (kresba F. Gura)

Pálfyovský kaštiel v Kráľovej pri Senci (až do demolácie roku 1942) sa pokladal v minulosti a ešte aj teraz sa pokladá v rozličných historických dielach za barokový kaštieľ z roku 1712. V skutočnosti však jeho história je dávnejšia. Roku 1712 sa uskutočnila renovácia jestvujúceho pôvodného kaštiela z rokov 1670 až 1680. Premenu tohto kaštiela renováciou roku 1712 potvrdzuje aj latinský inskript na ostení vchodu do parku Renovatum Anno 1712. Dnes už je nám známy aj pôvodný tvar a vzhľad stavby z rokov 1670 až 1680. Dokladom je tu oltárny obraz v bratislavskom kostole trinitárov, nachádzajúci sa v lodi chrámu po pravej strane uprostred. Na tomto veľkom obraze, ktorý má v základnom obrazovom poli vkomponovaný ešte malý obraz Sedembolestnej Panny Márie, je v dolnej časti namaľovaná veduta (pohľad) kaštieľa, parku a hospodárskych budov panstva v Kráľovej pri Senci. Rozloženie objektov kaštieľa bolo v skutočnosti trochu iné, ako ho predstavuje veduta, no maliar, ktorý dal celý areál do horizontálnej polohy, musel si pomôcť rozložením pohľadu, pretože park a hospodárske budovy by ináč nebolo vidieť.

Staviteľ pôvodnej (renesančnej) stavby, objektov z rokov 1670 až 1680, nie je známy. Známi sú iba stavebníci Pálffyovci – od grófa Štefana Pálffyho, ktorý získal domínium v Kráľovej pri Senci, cez grófa Pavla Pálffyho až po posledného majiteľa grófa Jána Pálffyho, ktorý zomrel roku 1908.

Renovácia kaštieľa sa uskutočnila roku 1712 za grófa Mikuláša Pálffyho. Projektantom tu bol viedenský architekt Johann Berhhard Fischer von Erlach (1650-1733), staviteľom Juraj Rossebeindtner (tiež Rosbeidner), staviteľ z Bratislavy (zomrel okolo roku 1725 v Bratislave). Rossebeindtner bol murárom a kamenárom (Seinmetz und Mauermeister zu Pressburg). Pracoval v službách Pálffyovcov. Je známe, že roku 1697 staval v Kráľovej pri Senci hájovňu (Jägerhaus) a hospodárske budovy – kasáreň a krytú jazdiareň. V rokoch 1700 až 1701 zhotovil dve kamenné fontány v parku kaštieľa. Roku 1702 uzatvoril s grófom Mikulášom Pálffym zluvu o stavbe nového kaštieľa (o renovácii, ktorá sa dokončila roku 1712) za dohodnutú sumu 1200 zlatých.

Pohľad na kaštieľne krídlo z vnútornej strany bývalého nádvoria

Začatú stavbu prerušilo povstanie Františka Rákocziho. Potom v stavbe pokračoval pezinský staviteľ Ruprecht Hinterstosser, ktorý tak isto pracoval v službách Pálffyovcov.

Vieme, že napríklad na konci 18.storočia v pálffyovských službách pracoval aj Matej Mayer, murársky majster z Kráľovej pri Senci. V rokoch 1795 až 1804 pôsobil ako trvale zmluvný majster. On vybudoval aj most do hradu Červený Kameň (1795) i farské budovy v Budmericiach (1796) a v Častej (1804). Matej Mayer kúpil od panstva v Kráľovej pri Senci zemiansku kúriu Trifateriana za 217 zlatých ako večný majetok bez daní a robôt.

Pozostatky vodnej veže v bývalom parku kaštieľa

Z ostatných staviteľov v službách Pálffyovcov sú známi Fridrich Tablender, František Koldner, Mikuláš Koldner, ďalej majstri z Čiech Josef Springer (roku 1830), František Jund (roku 1850) a Alois Chytil (roku 1863).

Na čiastočnú úpravu parku v štyridsiatich rokoch 19. storočia vyhotovil plán správca séčeniovských majetkov Karol Ritter. Podobne plán kaštieľa, kde sa v polovici 19. storočia urobila úprava kaštielskej kaplnky do pôdorysného tvaru elipsy, vyhotovil Karol Giesl. Napokon plán domu strojníka panstva vyhotovil koncom 19.storočia J. Holloker.

Poslednou stavbou v „ dominium terrestrale" bola stavba secesného trojklenbového klenutého kamennotehlového mosta cez rieku Čiernu vodu pri kaštieli roku 1904. Plány s detailnými meraniami vyhotovil roku 1901 skúšaný zememerač, vodný inžinier J. Nagymihál z Bratislavy. Most ako unikát secesného slohu je zachovaný a pripravuje sa jeho oprava. Jeho staviteľom bol taliansky kamenár Mario Rosso so svojou rodinou, ktorý pracoval v službách Pálffyovcov.

Počas demolácie kaštieľa roku 1942 (za maďarskej okupácie) zistil sa tu takýto stavebný materiál: pieskovcové tehly so znakmi G P J, t.j. „ gróf Pálffy Ján", P (erb) J, čo znamená „Pálffy (erb) Ján", a D U, t.j. „Dominium – Urasság", Odkial materiál pochádza, nedá sa zistiť. Múry kaštieľa dosahovali hrúbku až 120 cm. Po úprave kaštieľskej kaplnky do podoby elipsy merajú až 200 cm.

Podľa zachovaného inventára (či už z roku 1798, či už z roku 1827, v Štátnom oblastnom archíve v Bratislave) a zachovaných plánov (v Ústrednom archíve SSR v Bratislave) stavebnú dispozíciu determinovala grófska rezidencia. Celkový počet miestností bolo 77. Boli tu obývacie sály, dlhé chodby, zimné záhrady v podkroví, hosťovské miestnosti, herne, hudobná sieň, obrazáreň (známa pálfiovská galéria, z ktorej mnohé cenné obrazy sú v SNG), rožné salóny, žltý salón, červený salón, biliardová miestnosť, zelený salón, spálne, kabinety, čitáreň atď. Svojrázom pôsobila „sala terrena", v parku besiedky.

Zrúcaniny kaštieľa z roku 1944

Rozmery stavby kaštieľa v tvare lomenej podkovy boli 100m x 200m x 100m. Stavba bola hlavným priečelím s akcentom na rizalit situovaná na západ, krídla podkovy tvorili južný a severný trakt. Kaštieľ bol typickým jednoposchodovým objektom obdobia baroka, slohu, ktorému išlo predovšetkým o výzdobu interiérov, pohodlie, príjemné budoáre, galantnosť doby. Typmi stavieb tohto druhu boli paláce s akcentom na stred, postranné rizality s postrannými krídlami (traktmi). Kaštieľ v Královej pri Senci tieto charakteristické znaky mal. Zvonka pôsobil ťažkosťou a stiesnenosťou. Miestnosti boli rozložené na prízemí a prvom poschodí, nad ktorým sa nachádzali izby mansardovitého charakteru. Naproti tomu nádherou upútaval park s versailleskými dispozíciami.

Keď porovnáme vedutu obrazu (maľby) v kostole Trinitárov v Bratislave so skutočným stavom pálffyovského kaštieľa pred jeho demoláciou v roku 1942, môžeme zistiť odlišnosti v stavebných detailoch. Pôvodný kaštieľ bol však taktiež vybudovaný už na starších základoch opevneného kaštieľa, ktorý tu existoval od roku 1421, keď tu dal uhorský panovník Žigmund Luxemburský postaviť malé vidiecke opevnené sídlo pre svoju manželku a na poľovné účely .

Stavebný vývoj parku a okolia

Kaštiel sám bol vhodne zakomponovaný do dvestohektárovej ovocnej záhrady a kvetinovej plochy pätnásťhektárového parku, ktorý predstavoval krásu umele vytvorenú usilovnými rukami záhradníkov umelcov, ako boli Johann z Dillenburgu (už pri renovácii roku 1712), Johann Brening, tak isto z Nemecka, ďalej J. Adamický a Imrich Sulka z Čiech. Už pre spomínaného prvého záhradníka vyhotovil plán budúceho parku profesor architektúry na Seneckom ekonomickom kolégiu Ján Babtista Scherzinger, ktorého takto dal základ vzniku anglicko-francúzskeho parku z pôvodného parku anglického.

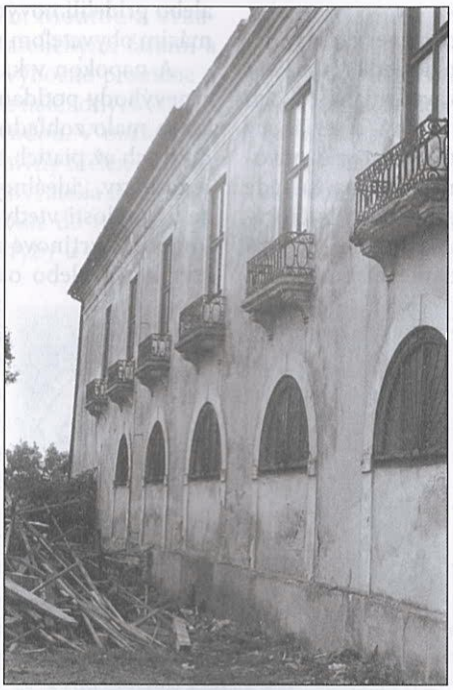

Vnútorné nádvorie kaštieľa

Až do našich čias bola celá parková plocha ohradená tehlovým múrom, deleným stĺporadím, kde bolo 13 železných umelecky zdobených brán, ktoré niesli rodinný erb Pálffyovcov, jeleňa vyskakujúceho z kolesa (ale aj ostatné objekty patriace panstvu boli takto označené). Múr sa striedal so železnou mrežovou ohradou, a tak dával okoloidúcim možnosť obdivovať krásu parku, plného najrozmanitejších kvetov, kríkov, filagórií, vodometov a sôch z mramoru alabastrovej farby, rozličných veľkostí a rozmanitej umeleckej krásy. Na severnej strane za Čiernou vodou, ktorá oddeľovala park od samotného teritória, boli borovicové kruhy, aby lahodný vietor znášal omamnú vôňu ihličia k oknám panskej rezidencie. Len južná strana parku bola otorená výslniu. Tu boli kruhy s kvetinovými záhončekmi spestrujúce uličný front od dediny. Pravda prvý poddanský dom stál v úctyhodnej vzdialenosti od panského obydlia a neprekážal širokému rozhľadu po parku a záhrade.

Z opisu Inclyti Dominii Pálffyanae ab Erdod in Kiralyfalwa z roku 1798 sa dozvedáme, čo všetko obsahovali jednotlivé skleníky, kvetníky, čo bolo v jazierku, kde sa prebleskovali zlaté rybky, ako vyzerali chodníčky i ľahká strieška proti slnku a dažďu, pod ktorou vyhrávala kaštielska kapela, atď....

V priebehu rokov bola architektonická úprava parku vykonaná podľa plánov S. Sperlicha na skleníky z roku 1856, panského zememerača Františka Griesza i podľa celochotárneho plánu Jána Hajeka. Autorom kovových častí a výzdoby bol Alojz Marton z Bratislavy. Posledným správcom pálffyovského parku ešte v rokoch prvej republiky bol záhradník Dobrík.

Do areálu pálffyovského kaštieľa s parkom patrili aj dve samostatné stavby. Prvou bola šesťposchodová vodná veža, postavená okolo roku 1800, v ktorej boli umiestnené stroje a zariadenie na polievanie parkových záhonov. Čerpadlá čerpali vodu z blízkej rieky a tlačili ju do hornej nádrže veže. Nad objemnou nádržou sa vypínala homoľovitá medená strecha. Voda sa z nádrže samospádom tiekla do podzemných kanálov, cez ktoré sa kropili záhradné záhony a napúšťali bazény a vodotrysky v parku. Druhou malou stavbou na panstve Kráľová bola cintorínska kaplnka v tzv. časti panského cintorína. Postavená bola v roku 1748 na úctu sv, Alžbety. Interiér kaplnky zdobili trofeje Pálffyovcov z čias protitureckých bojov. Táto baroková stavba s cibuľovitou kovovou vežičkou a ohradená múrom zanikla roku 1930.

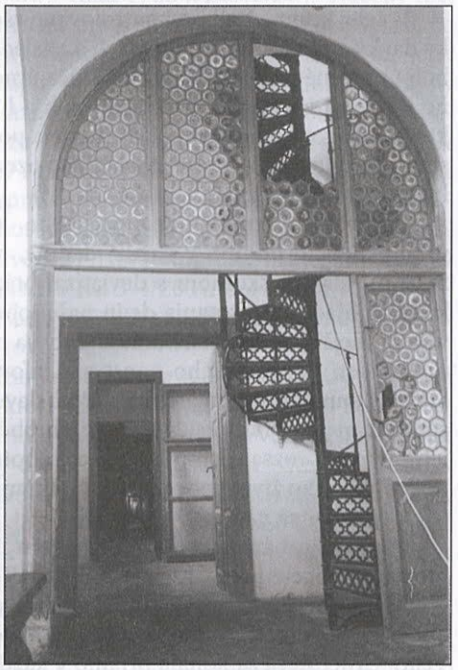

Interiér kaštieľa. Priestor bočnej chodby vedľa kaplnky.

Tereziánska urbárska reforma z roku 1768 na panstve Kráľová

Miroslav Daniš

Poddaný roľnícky ľud bol dlhé stáročia základnou existenčnou bázou nielen šľachty, ale aj uhorského štátu. Uhorská šľachta dane neplatila a túto výsadu si vedela obhájiť až do roku 1848. A tak platenie daní stálo na poddanom roľníckom ľude a výšku odvodov určovali individuálne, väčšinou podľa svojvôle, uhorskí šľachtici. Na feudálnom panstve Kráľová to boli samozrejme jeho majitelia, Pálffyovci.

Zavedenie tzv. tereziánskeho urbára do prevažnej väčšiny dedín a mestečiek v Uhorsku malo ďalekosiahle dôsledky pre život poddaných roľníkov nielen v období jeho zavedenia v rokoch 1767 –1768, ale až do roku 1848, kedy bol zrušený. Tereziánsky urbár, ktorý vniesol poriadok a prehľadnosť do systému odvodov daní sa stal pre roľníkov zároveň dokumentom, na základe ktorého už presne vedeli aké odvody a aké povinnosti voči štátu a svojej vrchnosti majú. Takémuto kroku sa zubami-nechtai bránila šľachta, pretože tereziánsky urbár znamenal koniec ich svojvôle. Čo však viedlo Máriu Teréziu a jej radcov k tomuto razantnému kroku? Určite to neboli ľudomilné pohnútky, hoci popularita panovníčky medzi poddanými za tento jej krok vzrástla. Výstižné sú v tejto veci slová samotnej panovníčky, keď sa snažila presvedčiť uhorskú šľachtu o správnosti tohto kroku. Povedala: „ Ak chceme ovcu strihať, musíme ju aj kŕmiť."

V januári 1767 vyšiel tlačou tereziánsky urbár, ktorý upravoval jednotne pre celú krajinu vzťahy medzi zemepánmi a poddanými roľníkmi. Text nariadenia vyšiel po maďarsky aj slovensky s tým, že do slovenských obcí mal byť distribuovaný po slovensky.

V celej krajine boli prekontrolované všetky dávky a povinnosti poddaných a následne boli upravené podľa jednotného kľúča úmerne k rozsahu a bonite, úrodnosti polí a lúk, ktoré ten-ktorý poddaný užíval. To bola podstata tereziánskeho urbára. Niekde sa pozemky museli premeriavať.

Dobový portrét Márie Terézie, ktorá v roku 1751 navštívila Kráľovú.

Zisťovanie momentálneho stavu sa uskutočňovalo priamo v každej dedine, na tvári miesta prieskumom s deviatimi otázkami. Z hľadiska poznania dejín našej obce bola táto akcia o to významnejšia, že uvedené dokumenty sa nám zachovali v rámci písomností pálffyovského panstva Kráľová, ktoré sú uložené v Slovenskom národnom archíve v Bratislave. Umožňujú nám teda spoznať nielen presnú skladbu našich občanov, počet rodín aj s ich menami, rozsah ich pôdy ale aj robotné povinnosti a ďalšie podrobnosti zo života obce, predovšetkým Krmeša, ktorého tereziánsky urbár sa nám celý zachoval.

Príprava urbára sa v Krmeši (v tom čase existovali dve samostatné obce Apacza Kermesd a Pap Kermesd), v Kráľovej a v ďalších obciach panstva Kráľová, kam v tomto čase patrili aj obce Borša, Šúr, Kostolná, zaniknutá obec Bosek, Tureň, Čataj, Veľký Grób, Réca sa konala priamo v každej obci za prítomnosti regulačnej komisie zo stolice (v našom prípade bratislavskej), zástupcov panstva, richtára a prísažných. Najstarší obyvatelia v obci odpovedali na už spomínaných deväť otázok. (ich obsahu sa budeme venovať nižšie) Osobitný súpis mal obsahovať všetky v dávnom i nedávnom čase opustené poddanské a želiarske usadlosti. (rozdiel medzi sedliakom a želiarom spočíval v rozsahu užívanej poddanskej pôdy, želiar vo väčšine prípadov mal len dom a pôdu v intraviláne , teda v obci, väčšinou pri dome a podľa toho aj platil dane). Mária Terézia žiadala a nariaďuje sa to aj v urbári, aby sa alebo pridelili novým poddaným, alebo sa dali do obrábania domácim obyvateľom v dedine.

A napokon v každej obci bolo potrebné vyhodnotiť výhody a nevýhody poddaných v ich roľníckom hospodárstve. To všetko sa malo zohľadňovať pri zaradení poddaných každej dediny do troch až piatich bonifikačných tried a navrhnúť v každej obci rozsah tzv. „ideálnej" poddanskej usadlosti. Ideálnej preto, lebo celé usadlosti vtedy už v slovenských dedinách neboli, iba polovičné, štvrtinové a osminové. Podľa toho, či išlo o polovičnú, štvrtinovú alebo osminovú usadlosť, poddaný robotoval, platil alebo dával naturálne dávky o polovicu, štvrtinu či osminu menšie, ale už jednotne v celej krajine. Rozdiel ostal iba v tom, do akej akostnej triedy a podľa akej veľkosti usadlostí bola tá-ktorá dedina v rámci stolice zaradená, pričom aj tieto kategórie sa od stolice k stolici menili.

Predurbársky stav v jednotlivých obciach zachytil prieskum, ktorý jednotlivý stoliční úradníci zachytili ako odpovede na deväť otázok, ku ktorým sa vyjadrovali nielen už spomínaní predstavitelia obce ako richtár, prísažný, prípadne starší a váženejší obyvatelia obce, ale aj zemepáni. V prípade panstva Kráľová sa vyjadril k uvedenej situácii na panstve gróf Karol Pálffy. V štádiu prieskumu na deväť otázok a súpisu predurbárskeho stavu sa zistili rôzne výhody a nevýhody, vyskytujúce sa pri jednotlivých obciach stolice, na základe ktorých sa potom klasifikovala obec do tej ktorej zdaňovacej skupiny.

Takto zozbieraný materiál poskytoval pomerne presný obraz o stave v jednotlivých obciach aj keď sa samozrejme vyskytovalo množstvo nepresností, ktoré vznikali pod vplyvom skresľujúcich hodnotení zemepána, ktorý sa snažil uviesť čo najlepší stav v svojich zemepanských obciach, aby tak daňové zaťaženie vyznelo v jeho prospech, alebo nepravdivých výpovedí predstaviteľov obce v domnení, že si osožia. Kvalita pôdy bola určovaná jej úrodnosťou a polohou v rámci obce. O klasifikácii pôdy rozhodoval stoličný úradník vykonávajúci prieskum po vypočutí poddaných a zemepána (jeho úradníka), prípadne aj po obhliadke chotára.

Cieľom pripomienok grófa Karola Pálffyho bolo ovplyvniť komisiu, aby obce jeho panstva uznala čo možno za najkvalitnejšie a aby so zreteľom na to navrhla pre ne nízky rozsah sedliackych usadlostí.

I keď informácie grófa Pálffyho sú prikrášlené, sú veľmi zaujímavou výpoveďou o stave panstva Kráľová a preto z nej uvádzame najzaujímavejšie časti a mnohé z nich vystihovali reálny obraz panstva.

Ako vyzerali obce Kráľová a Krmeš podľa grófa Karola Pálffyho

Pálffy v prípise o stave svojho panstva uviedol, že sedliaci sa tu majú veľmi dobre, že sa tešia premnohým výhodám, čo sa prejavuje v kráse sedliackych domov, v oblečení mužov a žien a že na týchto panstvách je také množstvo ľudí, že na jednej a tej istej usadlosti a v tomže dome bývajú 2-3 želiari. A ak je niekto pre delikt vyhnaný, hoci si môže všetok svoj majetok so sebou vziať, predsa len odchádza nerád a so slzami, a keď môže, po čase sa vráti. Hoci vraj nikoho nedržia v poddanstve násilím alebo z moci práva a hoci prepúšťacie listy sa žiadateľom bez ťažkostí vydávajú, predsa nikto nechce odísť a zmeniť bydlisko. Za výhody gróf Pálffy uvádza veľmi zdravé podnebie, susedstvo s kráľovskými mestami Bratislavou, Sv,Jurom, Pezinkom, Modrou a Trnavou, že majú postarané o duševnú útechu katolíckymi farami a kostolmi. Pre potrebu ľudí sú tu početné a výborné pramene a potoky a všade je zabezpečené pohodlné a bez nákladných studní napájanie dobytka zdravou a vždy čerstvou vodou. V obciach sú pre pohodlie poddaných k dispozícii riečne mlyny nielen panské, ale z povolenia zemepána aj sedliacke, teda obyvatelia nestrácajú čas na úkor svojho hospodárstva vozením obilia do vzdialených mlynov. V potokoch a bystrinách sú raky a ryby a ich chytanie sa dáva poddaným do árendy. Že vyrábajú rozmanité drevené náradie ako vidly, lopaty, kolesá, vozy, ručné vozíky a okrem toho si úplne sami zhotovujú pluhy a brány aj vozy a teda nemíňajú na ne peniaze. V lesoch vraj ženy zbierajú rozmanité liečivé rastliny a korienky , ktoré predávajú bratislavským lekárnikom. Vo všetkých obciach majú poddaní zdarma prútie na oplotenie záhrad, dvorov a podobne. Na pôdach sa rodí všetko obilie, strukoviny, konope a ľan. Všetky obce pestujú konope, z ktorých je vraj štvoritý úžitok. Konope sú výbornej kvality a preto je veľmi dobre platené, zo semena tlačia olej a konope vraj prečisťujú pôdu od škodlivých zelín a korienkov, ktorá potom dáva vyšší výnos. Pestovatelia konopí majú výhodu dostatku vody na namáčanie, čím konope získavajú na kráse, kvalite a váhe. Polia na Žitnom ostrove stojí 20 zlatých. Okrem olí majú jednotlivé obce ešte kapustnice takého rozsahu, že svojou úrodou z nich kryjú nielen svoju spotrebu. Jednotlivé obce majú toľko lúk a takej kvality, že senom a slamou môžu prezimovať dobytok. Mnohé obce rozorali lúky na polia, lebo tie dávajú ešte väčší zisk. Okrem lúk majú obce ešte aj ovocné záhrady, z ktorých majú aj ovocie aj seno. Každá obec má vo svojom chotári dostačujúci pasienok pre všetky druhy dobytka. Sedliaci okrem toho chovajú aj ovce. Pretože želiari chovali veľký počet oviec a poškodzovali sedliakov, chov oviec je regulovaný a sedliakovi je povolené na obecnom pasienku pásť 50 oviec, ak má 1/8 usadlosti, 25 oviec, ak má len 1/16 usadlosti, 100 oviec ak ide o kvartalistu (1/4 usadlosti). V každej obci chovajú sedliaci ošípané podľa svojej vôle a možnosti a pasú ich na zvláštnom obecnom pasienku. Rovnako v každej obci chovajú stovky hús a majú pre ne potrebné pažite. Hoci na obecných pasienkoch chovajú toľko dobytka, oviec a hydiny, ešte im pasienky zvyšujú, ktoré rozorávajú na polia a lúky a úžitok obracajú na obecné potreby. Sedliacke domy sú také veľké a pekné, že skoro každý sedliak si berie želiarov, ktorí za bývanie sedliakovi platia ročnú činžu, alebo týždenne jeden deň preňho pracujú. Každá obec má povolený obecný dom (grunt) s príslušenstvom polí , láuk a záhrad. Od tohto domu platia zemepánovi len málo alebo nič a polia a lúky tu obrábajú pre obecné potreby. Pôdu možno orať so silnejším dvojzáprahom a predsa vraj mnohí sedliaci v lete chovajú 2-4 páry volov alebo koní pre povozníctvo, ktorého je dostatok. Zarábajú napríklad na dovoze uhlia, dreva, vápna, sena a iných materiálov. Želiari (manualisti), ktorí nemajú záprahy, žijú z práce na poli, kosenia, mlatby, žatvy, zo spracovania konopí, z rúbania dreva a z mnohých iných prác a ak sú usilovní nájku prácu každý deň. Na panstvách sú rôzni remeselníci: obuvníci, krajčíri, pekári, garbiari, povrazníci, kováči, mäsiari, debnári, tesári, kolesári, tkáči a iní a poddaní teda nemusia za nimi chodiť do odľahlých miest Obce používajú podľa zákona výhodu výčapu. Každý poddaný sedliak a želiar má okrem domu a maštale aj stodolu, prípadne pivnicu a sýpku, kde môže pred nepohodou a cez zimu uskladniť úrodu.

Všetky tieto výhody, ktoré gróf Pálffy uviedol mali presvedčiť klasifikačnú komisiu aby poddaní dostali menej pôdy a viac povinností.

Regulačná urbárska komisia ukončila svoju činnosť v Krmeši (v Apacza Krmeši 27. februára 1768 a v Pap Krmeši 21. februára 1768) pod vedením zástupcov bratislavskej stolice Jozefa Udvarnokyho a župného prísažného Jána Kesmarkyho a predstaviteľov obce – V Apazca Krmeši richtára Jána Dulaja a obecných prísažných Juraja Leluhu, Jána Rumana, Martina Makovského a Jozefa Kiša, a v Pap Krmeši starostu Jána Bajnóciho a prísažných Štefana Tótha, Michala Jankoviča, Antona Chrenovského a Antona Koiša, ktorí sa podieľali na vypracovaní odpovedí na deväť otázok pre klasifikačnú komisiu. Celý záznam z obce Apazca Krmeš, ktorý je zapísaný v maďarčine sa nám zachoval v prepise z roku 1838. Je možné, že originálny zápis bol uvedený po slovensky, pretože niektoré urbáre kráľovanského panstva, napríklad čatajský je písaný po slovensky a aj tlačený text čatajského urbára z roku 1768 je slovenský. Tlačený text urbára pre Krmeš je v maďarskej verzii, čo pravdepodobne vyplývalo z toho, že jeho zápis viedol maďarský úradník. Archívny záznam deviatich odpovedí občanov Apacza Krmeša na otázky urbárskej komisie je zaujímavý aj tým, že je tu ako úradník a správca pálffyovského panstva, ktorý sa vyhotovovania tohto dokumentu zúčastňoval uvedený Ján Neumiller, o ktorom sme už písali v KZ 3-4/2001. Bol otcom významného uhorského republikána Jozefa Neumillera, ktorý sa narodil v Kráľovej na panstve v roku 1767.

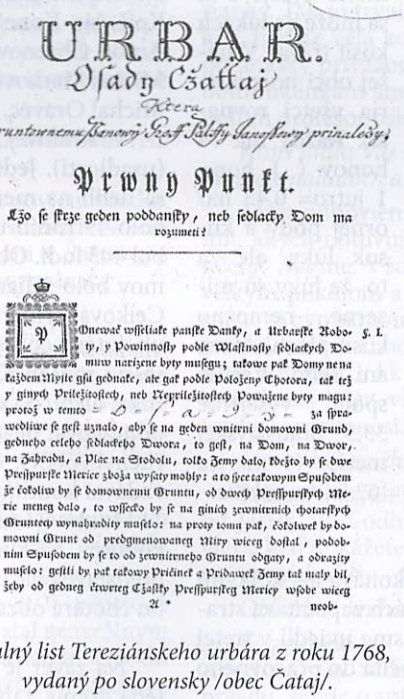

URBAR.

Vsady Czattaj

Kteru

Gruntownemu Panowy Gróf Pálffy Janoszkowy prinaleždy;

Prwny Punkt.

Kžo se skrze geden poddansky, neb sedlacky Dom ma rozumeti?

Gnewaž wssliake panske Danky, a Urbarske Roboty, y Powinnosty podle Wlastnosty sedlackych Domuw narizene byty musgu; takowe pak Domy ne na každem Mysto gsu gednake, ale gak podle Položeny Chotora, tak też y ginych Priležitostech, neb Nepriležitostech Powažene byty magu: protož w temto = D - o - m - a - 1 - y - za sprawedliwe se gest uznalo, aby se na geden wnitrni domowni Grund, gednoho celeho sedlackeho Dwora, to gest, na Dom, na Dwor, na Zahradu, a Plac na Stodolu, tolko Jemy dalo, kdežto by se dwe Pressburske Merice zboža wysaty mohly: a to sgee takowym Spusobem že čokoliw by se domownemu Gruntu, od dwech Pressburskych Merie meneg dalo, to wssecko by se na ginich zewnitrnich chotarskych Gruntech wynahradity muselo: na proty tomu pak, čokolwek by domowni Grunt od predgmenowaneg Mity wieceg dostal, podobnim Spusobem by se to od zewnitrneho Gruntu odgaty, a odrazity muselo: gestli by pak takowy Pričinek a Pridawek Jemy tak maly bil, žeby od gedneg čtwerteg Čžaštky Pressburskeg Meriey wsobe wieceg

A * neob-

Titulný list Tereziánskeho urbára z roku 1768, vydaný po slovensky /obec Čataj/.

Ako príklad uvádzame odpovede našich občanov na deväť otázok z Pap Krmeša, ktorí na čele s richtárom Jánom Bajnóczim odpovedali pred komisiou nasledovne: Na prvú otázku, či obec mala, alebo má nejaký urbár, odpoveď seniorov (teda starešinov obce) znela, že obec žiaden urbár nemá. Kolektívna pamäť obce v tomto prípade zlyhala, lebo na urbár z roku 1660 a staršie urbáre si nespomenuli, alebo nechceli spomenúť, pretože očakávali, že sa im situácia novým urbárom zlepší.

Na druhú otázku, či majú s panstvom nejaký kontrakt, dohodu alebo či plnia povinnosti a dávky a aké, či iba podľa obyčaje, odpovedali že povinnosti konajú podľa starodávnej povinnosti svojich predkov. Na tretiu otázku, ako odvádzajú dávky a ako sa vyberajú odpovedali, že v týchto rokoch zvykli odrobiť na panskom 3 dni v týždni ročnej roboty, alebo 2 dni práce s vozmi.

Nemajetní vraj vykonávajú len práce ručné na panskom. V čase kosby sena a v žatve slúžia panstvu po celý čas. Tak ako za nebohého správcu panského majetku Šlarmana v zime pracovali pre panstvo jeden deň v týždni a urodzenému panstvu platia ročne 95 zlatých. Avšak pred spomenutým správcom Šlarmanom vraj platievali len 50 zlatých ročne. Okrem toho sme odvádzali panstvu po jednom kohútovi a polke masla, čo sa nám za správcu Šlarman zmenilo na platenie 95 zlatých a kohúta a maslo už teraz neodvádzame.

Štvrtá otázka znela akého druhu príjmy má táto obec a chotár a naopak akú škodu- Odpovedali, že v obci majú malú krčmu, ktorú dávajú do ročného nájmu za 3 zlaté. Okrem toho má obec kúsok zeme, za ktorý môže pýtať dva zlaté forinty a jednu mericu obilia. Okrem toho nemá obec žiaden iný majetok, príjem, alebo dôchodok. Majú však pozemky v blízkosti Čiernej vody a Malého Dunaja, kde po niektoré roky bývajú škodlivé hmly. Mávajú škody na oziminách. Jarinám to až toľko neškodí.

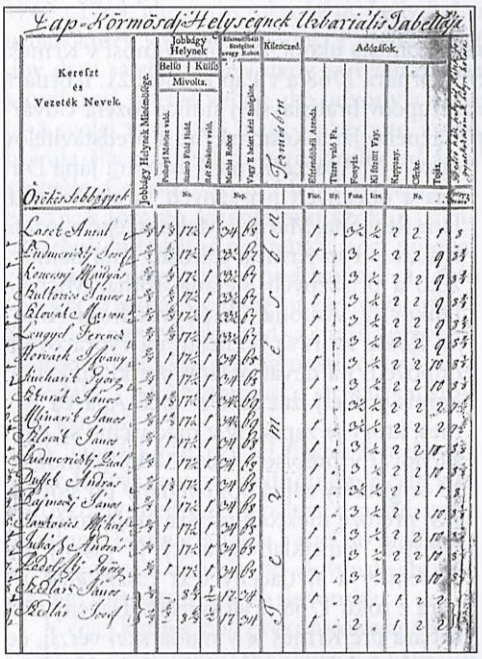

Výkaz urbárskej pôdy a povinností Krmeša, uvedených v urbári z roku 1767

Piata otázka: Koľko a akú pôdu alebo lúky poddaný hospodáraci na celej usadlosti má a koľko do nej meríc vyseje a či sa môže na lúkach kosiť tráva? V našej obci hospodária všetci rovnako. Každý má 14 honov (1 hon= 1 jutro= 0,43 ha) ornej pôdy a kúsok lúky, ale za to, že lúky sú mizerné, nemožno kosiť trávu, otavu ani seno. Všetko spolu vysejeme 33,5 bratislavskej merice (1 merica = 62,5 litra) obilia.

Šiesta otázka: Akú robotu každý z vás vykonáva a s koľkými kusmi dobytka a či sa im pri dlhých furmankách započítava stratený čas pri preprave? Pracujeme toľko, ako sme uviedli v tretej otázke a odchod a príchod z práce sa nám počíta do pracovného času.

Siedma otázka: Ako platia deviatok. Odpovedali, že osvietenému pánstvu žiadne dodávky z úrody ako deviatok nedávali, ani nepočuli, že by bratislavský zeman bol kedy zbieral od sedliakov deviatok.

Ďalšia otázka znela, koľko pustých domov je v obci a odkedy ostali opustené a z akej príčiny a kto tieto opustené majetky užíva. V našej obci je opustený jeden kus zeme, ktorý ešte v časoch kuruckých vojen spustnul, keď sedliaci utekali pred nepriateľom. Túto parcelu dáva panstvo do árendy spolu s ostatnými pozemkami a hostincom.

Deviata otázka znela, či môžu slobodne opustiť usadlosť, alebo sú dedičnými poddanými panstva. Odpoveď znela, že naši obyvatelia sú dedičnými poddanými panstva a patríme osvietenému panstvu.

V čase spísania odpovedí na deväť otázok bol hospodársky stav obce Pap Krmeš nasledovný: Počet všetkých roľníckych usadlostí (sessií) v obci tvorilo 13 celých a 7/8 sessií. (jedna sessia mala rozlohu 28 uhorských jutár a 463 siah, čo bolo v prepočte na hektáre približne 12 ha pôdy).

V obci nebol ani jeden vlastník celej usadlosti. 35 rodín vlastnilo každá po 5/8 sessie, ktoré mali 30 vlastných domov, 2 domy boli želiarske a 3 domy nájomnícke. V obci žilo 30 urbárskych rodín, 2 rodiny želiarske a 3 rodiny domkárske (chalupníci). Počet obyvateľov bol 183. Celková výmera obecného chotára bez panskej pôdy predstavovala výmeru 441 uhorských jutár (1 jutro = 0,43 ha). Grófovi tu patrilo 49 uh.jut. pôdy, ktorú tvorila panská záhrada. Intravilán obce mal výmeru 16 jutár, poľnohospodárska pôda 401 jutár a luky a pasienky zaberali rozlohu 23 jutár. Na panskom vo forme robotovania museli odpracovať ročne 1 671 dní ručnej práce, alebo 799 dní záprahovej roboty, pričom pri povoze museli byť dve pracovné sily. V jednom dome žilo približne 6 až 8 ľudí.

V tereziánskom urbáre sa ako majitelia domov uvádzajú rodiny nasledujúcich obyvateľov: Antal Lasek, Jozef Pudmerický, Matej Konečný, Ján Sulkovič, Martin Slovák, František Lengyel, Štefan Horváth, Juraj Kuchárik, Ján Skurák, Ján Minárik, Ján Slovák, Pavol Pudmerický, Andrej Dufek, Ján Bajnócky, Michal Jankovič, Andrej Juhás, Juraj Podolský, Ján Sedlár, Jozef Sedlár, Juraj Juhás, Ján Lupták, Ján Štastný, Ján Tomaškovič, Martin Sedlárik, Andrej Koiš, Ján Konečný, Michal Kulman, Jakub Mikula, Pavol Juhás, Anton Chrenovský. Ďalej sú uvedené rodiny dvoch domkárov - Michal Markovič a Jozef Kluger a troch želiarov - Štefan Jankovič, Michal Oravec, Juraj Slávek, ktorí nemali vlastné domy.

V Kráľovej v čase vyhotovenia urbára mala obec 33 sessií (usadlostí). Jednu celú sessiu malo len 11 rodín. Ostatné sessie sa delili na menšie časti, väčšinou na polovicu výmery. V obci bolo 49 rodín urbárnikov a 21 rodín želiarov. Počet obyvateľov bol 445 ľudí. Obec mala 49 domov vo vlastníctve roľníkov, 21 domov bolo želiarskych a jedna chalupa bola pre obecného sluhu. Celková výmera obecného urbárskeho chotára vykazovala 937 uh. jutár z čoho zastavanej plochy bolo 29,5 jutár zeme. Na jednu sessiu museli Kráľovčania odpracovať 108 dní ručnej roboty do roka, alebo 54 dní roboty so záprahom. Ročne to predstavovalo odpracovať bezplatne pre panstvo viac ako 2700 pracovných dní ručnej roboty. Okrem roboty na panskom museli panstvu odovzdávať kontingenty z úrody. Ročne celá urbárska obec dodávala 114 funtov (1 funt =590 gr.) lúskovín, 19 polovíc masla, 38 kusov kohútov, 57 kusov kureniec a 243 vajec. Výmera grófskej pôdy predstavovala 1388 uh. jutár chotára, čo predstavovalo 60% celého chotára obce.

Na záver je potrebné dodať, že poddaný roľník k usadlostiteda domu, záhrade, urbárskym poliam nemal vlastnícke právo, iba úžitkové. Na tomto nič nezmenil ani tereziánsky urbár. Tento stav sa zmenil až po roku 1848. Na druhej strane tereziánsky urbár znamenal hoci nie podstatné, ale predsa len veľmi významné zlepšenie postavenia poddaných v našich obciach. Stanovila sa totižto proporcionalita v platení daní a dávok. Ak mal niekto menej pôdy platil menej a menej bezplatne robotoval. Odstránil aj viacero svojvoľných nariadení zemepánov, ktoré urbárom boli presnejšie vymädzené. Po uskutočnení tereziánskej reformy sa pomerne výrazne znížil počet dní robotovania poddaných. Na celom panstve grófa Karola Pálffyho to bolo zníženie robotovania o viac ako 14 000 dní so záprahom za rok, čo značne znížilo príjmy zemepánov a museli najmä na jednotlivých majeroch začať viac využívať nájomnú pracovnú silu aj keď za mizernú plácu, ale plácu.

Na slovíčko
s kňazom, Mariánom Kráľom

V septembri tohto roku sa novým kňazom v Kráľovej pri Senci a administrátorom farnosti stal dôstojný pán Marián Kráľ. Využili sme možnosť prevziať zo seneckého časopisu Spoločná cesta (júl-august 2006) rozhovor Mareka Vinczeho a predstaviť ho touto cestou našim spoluobčanom.

Odkiaľ pochádzate? Prezraďte nám niečo o svojej rodnej farnosti a rodine: Koľko máte súrodencov?

Z obce Semerovo, ktorá leží asi 20 km od Nových Zámkov, pochádzajú moji rodičia a tu dodnes žijú i starí rodičia. Hoci som sa narodil v Nových Zámkoch, kde aj rodičia bývajú, predsa svoju primičnú sv. omšu som mal na dedine. Prečo? Počas víkendov a prázdnin sme skoro nikdy nezostávali v meste a práve v Semerove som začal i miništrovať. Na tamojšiu faru som to od jedných starých rodičov nemal ďaleko - stačilo preliezť plot a zazvoniť. Bolo to ešte za komunistického režimu, keď si veľké aktivity s mládežou kňaz nemohol dovoliť. Cez prázdniny som bol na fare takpovediac stále, pomáhal som v záhrade, vysával som v kaplnke... Spomínam si na svoje prvé sv. prijímanie. Žiadna paráda, žiadne sprievody, len niekoľko dní učenia sa Desatora, Verím v Boha a právd viery. (Nemohol som si to zapamätať.) Až v jednu prázdninovú sobotu mi pán farár hovoril, aby som prišiel po rannej nedeľnej sv. omši na faru, že pôjdem na sv. spoveď. Aj som prišiel a po nej ma autom zobral na filiálku a tam som prvýkrát pristúpil k sv. prijímaniu.

Boli ste v detstve nezbedník, alebo s Vami rodičia nemali veľa starostí?

Keď vám prezradím, že som jedináčik, tak asi poviem všetko. Celá rodina, nielen rodičia, mali so mnou veľa starostí. No asi najviac si ma užili počas puberty otcovia saleziáni v Šaštíne, u ktorých som bol na gymnáziu. Tí by vám vedeli rozprávať...

Aký bol Váš obľúbený predmet v škole?

Nikdy som nebol čistým jednotkárom. Nemal som rád taliančinu. Postupovali sme veľmi rýchlo. Z hodiny na hodinu sa bolo treba učiť nemálo slovíčok, no a keď sa to zanedbalo, už to nešlo dohoniť. A z obľúbených predmetov, ak hovoríme o základnej a strednej škole, bola ešte vtedy len v plienkach, informatika. Prvé počítače, to vám už na súčasné pomery, bola sranda.

Vieme o vás, že ste plánovali byť reholníkom, prečo ste zmenili smer a vybrali ste sa na povolanie diecézneho kňaza? Aká bola Vaša cesta ku kňazstvu?

Už vyššie som spomenul kňaza v obci Semerovo. Po revolúcii sa ukázalo, že tento kňaz je reholník a v r. 1991 sa stal generálnym predstaveným Kongregácie bratov tešiteľov v Marianke. Chodil som ho tam, ešte ako gymnazista, navštevovať. Túžba po kňazstve sa vo mne vyvíjala asi so všetkým tým, čo som prežíval - víkendy na fare, gymnázium u saleziánov, neskôr už časté návštevy v Marianke. A tak som sa po skončení gymnázia rozhodol pre reholný život, aj som prijal diakonskú a kňazskú vysviacku ako reholník. Okolnosti môjho odchodu z rehole nechcem rozoberať, chcem len povedať, že po roku kňazstva som z rehole vystúpil a otec arcibiskup ma prijal do služieb jeho diecézy a teraz som diecéznym kňazom.

V čom sa najviac zmenil Váš život, keď ste sa stali kňazom?

Svoje kňazstvo si človek uvedomí hlavne pri vysluhovaní sviatostí. Čím dlhšie som kňazom, tým častejšie si uvedomujem jeho veľkosť a nezaslúženosť. Veď si len predstavte, že sám Boh si vás používa ako nástroj, ktorým sa dosahuje premena obyčajného chleba a vína na skutočného Božieho Syna. Držíte chlieb a víno a vašimi úkonmi sa stávajú Telom a Krvou. Alebo sedíte v spovedelnici a vašimi úkonmi spovedajúci sa dosahuje Božie odpustenie a pokoj... Toto uvedomenie jednoznačne vedie ku zmene.

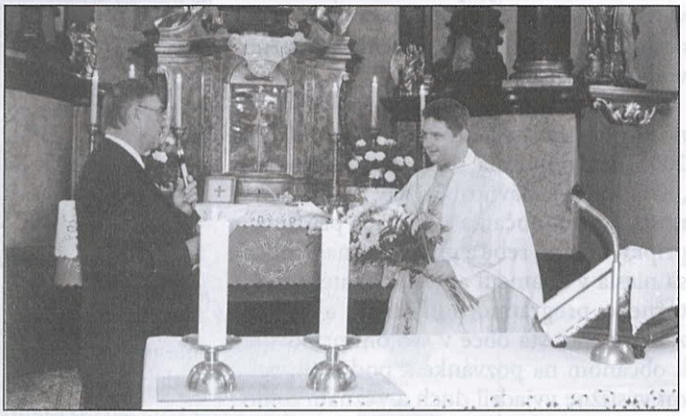

Na čo z obdobia života v seminári asi nikdy nezabudnete?

Musím sa vám priznať, že som v živote nebol v seminári. Ako reholník som býval v Marianke a každodenne som dochádzal do Bratislavy na Aloiziánum - na teologickú fakultu, ktorú vedú otcovia jezuiti. Po prednáškach som potom išiel naspäť do Marianky. Tak to trvalo celých šesť rokov. Z fakulty mám veľa zážitkov, hlavne veľa komických, ako sme bratom františkánom cez prednášky priväzovali ich cingulá o nohy stoličky alebo sestrám domínikánkam sme ich závoje prišpendlili o operadlo. Keď ich potom profesor oslovil, resp. vyvolal, vstali aj so stoličkou...

Ktorí ľudia Vás v živote najviac ovplyvnili? Ktoré vlastnosti obdivujete naľuďoch a ktoré naopak ťažko znášate?

Teraz odpoviem na dve otázky súčasne. Akí ľudia ma ovplyvnili, akých obdivujem? Ľudia z obrazoviek? Určite nie. Hlbaví, učení? Asi nie. Vždy ma fascinoval istý kňaz, ešte žije, naplnený veľkým pokojom a rozhodnosťou. Ako sa to prejavovalo? Predstavte si gymnazistov, ktorí mali už o 22.00 hod. večierku. Keď sa prechádzal po chodbe ktorýkoľvek salezián, nie raz musel zvýšiť hlas, pohroziť... Ak si len na kraj chodby vstal s ružencom v ruke spomínaný kňaz, všetko stíchlo pod vplyvom jeho vnútornej autority, vyrovnanosti, charizmy, ktorú neviem ani pomenovať.

Máte obľúbeného svätca/vzor, životné heslo?

Svätca, oj, tých je veľa. Fascinuje ma jednoduchosť sv. Terézie od Ježiša, no i odhodlanosť sv. Maxiliána Kolbeho. To musí byť viera, keď dokážete pre blížneho, ktorý je s vami väznený, obetovať to najdrahšie - život.

Obľúbená kniha, film, hudba, jedlo, šport:

V poslednom období sa mojím obľúbeným autorom stal Anselm Grün. Skúste siahnuť po jeho knihách a určite mi dáte za pravdu, že ide o spisovateľa hlbokých myšlienok. Rád si pozriem historické, dokumentárne filmy alebo staré filmy, ktoré mali kedysi názov - pre pamätníkov. V športe? Nie som typ človeka, ktorý by aktívne športoval (veď to aj vidno). No keď poviem, že mám rád zimné športy, nebudem klamať.

Aké sú Vaše záľuby?

Záľuby sa v mojom živote zväčša menili podľa okolností. Ešte počas ZŠ som veľmi rád vystrihoval a lepil autá, lietadlá... z časopisu, ktorý ešte aj teraz vychádza - ABC. Neskôr som sa rád motal okolo kuchyne alebo sa hrabal v starých spisoch, v knižniciach, či v latinčine. V súčasnosti je to všetko v takom mixe - z každého rožku trošku.

Ktoré miesto na svete by ste raz rád navštívil?

Ani neviete, ako som rád, že skončila libanonsko-izraelská vojna, že sa našla spoločná reč a prestali sa ničiť pamiatky hlavne vo Svätej Zemi. Navštívil som už rôzne krajiny, no do Svätej Zeme sa rád vraciam a stala sa mi veľmi blízkou.

Marek Vincze

Kráľovská slávnosť v Kráľovej

Na jeseň roku 2005 si naša obec dvojdňovými slávnosťami pripomenula významné výročie miestnej časti Krmeša a slávnostne otvorila časť cyklotrasy, lemujúcej Čiernu vodu v centre dediny.

V tradícii verejných obecných slávností pokračuje i tento rok (9. septembra 2006) keď započala s organizovaním tzv. „Kráľovských slávností". Prvý ročník slávnosti, ktorú občania Kráľovej pri Senci pripravili sami sebe a priateľom našej obce sa niesla v znamení súťaží, bohatého kultúrneho programu, pohostenia a veselej zábavy. Starosta obce v svojom príhovore k občanom na pozvánke k podujatiu veľmi výstižne vyjadril duch a význam tohto podujatia, keď povedal: „Každá komunita má prirodzenú potrebu stretávať sa, zabávať sa a komunikovať. Už starí Gréci a Rimania pestovali túto potrebu a nazvali ju chlieb a hry. Naša obec je tiež takou malou ľudskou komunitou so svojimi túžbami a potrebami. Nech preto dni plné hudby, spevu, športu, občerstvenia a kultúrnych podujatí osvieži koniec leta a prichádzajú-

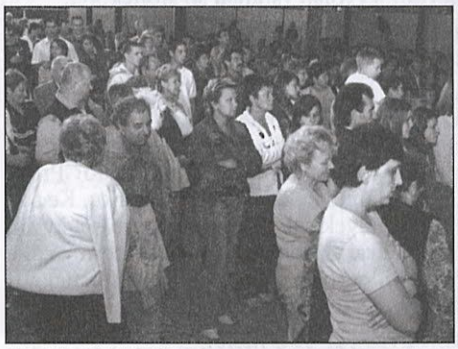

Zaplnené hľadisko pred hlavnou tribúnou

cu jeseň. Takéto stretnutia občanov majú výborný vplyv na utužovanie priateľstva v obci. Ľudia majú šancu stretnúť sa v iných situáciách, než sú bežné každodenné starosti. Pocítia iný druh spriaznenosti so spoluobčanmi. Môžu byť pyšní na deti, ktoré u nás v obci vyrastajú, na ľudí, ktorí dokážu nezištne pomôcť pri príprave a organizovaní aktívnej zábavy. Aj preto

Na slávnosť prišli aj starostovia z okolitých obcí

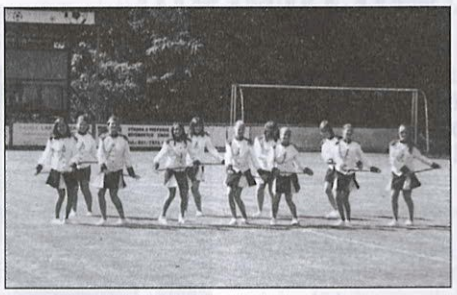

Mažoretky roztancovali slávnosť do slnečného poobedia

sme pre našich spoluobčanov pripravili v spolupráci so základnou školou, občianskymi združeniami, spoločenskými organizáciami a podnikateľmi dobrú zábavu, občerstvenie a súťaže, aby spoločenský duch obce prekvital. Aby sme sa lepšie poznali."

Prípravy na slávnosť prebiehali už niekoľko dní pred jej začiatkom. Hlavná časť programu sa odohrávala na „Sigotke", na ktorej vyrástla hlavná a vedľajšia tribúna, kde sa mali konať vystúpenia a kultúrny program. Hlavný priestor na sedenie pre hostí bol upravený tak, aby aj v prípade horšieho počasia mali občania pohodlie na sledovanie kultúrneho programu a ďalšiu zábavu.

Kráľovská slávnosť bola otvorená v sobotu ráno o pol deviatej slávnostnou svätou omšou v kostole sv. Jána Krstiteľa. V doobedňajších hodinách prebiehali športové súťaže našej mládeže na cyklodráhe.

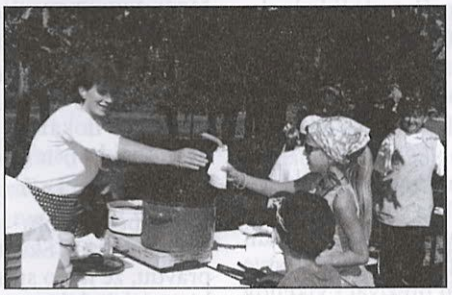

Občerstvenie chutilo po celý deň

Okolo obeda začal ostrov „Sigotka" ožívať. Priestory športového areálu sa zapĺňali stánkami s občerstvením, varil sa guláš, piekli sa klobásky, grilovali kurence, na stoly sa prestierali pagáče, štrúdle a iné kulinárske dobroty, ktoré sponzorsky venovali naši miestni podnikatelia. Keď sa na futbalovom ihrisku roztancovali s vystúpením mažoretky a začal exibičný futbalový zápas našich najmladších futbalistov „Pusiniek", areál sa už zapĺňal hosťami. Od tretej hodiny poobeda sa rozozvučali tóny dychovej hudby v podaní „Šarfianky", pri ktorej zaplnená „Sigotka" hodovala zo štedrej nádielky pripravených jedál a nápojov. Po vyhodnotení športovej súťaže mládeže a odovzdaní ocenení začal o štvrtej hodine kultúrny program žiakov zo ZŠ v Kráľovej pri Senci.

Oficiálne otvorenie slávnosti sa uskutočnilo o piatej hodine popoludní príhovorom starostu obce a vzácneho hosťa, slovenského splnomocnenca pri Európskej únii, pána Figeľa. Po príhovore starostu sa na hlavnej tribúne roztancoval folklórny súbor „Bukovina" zo Kšinej a hlavným „trhákom" večera sa stalo vystúpenie populárnej skupiny „SENZUS" s hudobno-zábavným programom, ktorý trval do ôsmej hodiny. Skupinu SENZUS na vedľajšom pódiu vystriedala skupina „M" Club, ktorá našim spoluobčanom hrala do tanca až do štvrtej hodiny ráno. O pol desiatej večer sa nad futbalovým ihriskom rozhorel veľkolepý ohňostroj.

Gulášová nádielka bola v správnych rukách

Kráľovská slávnosť bola skutočne kráľovská vtom pravom slova zmysle. Na podujatí sa zišli nielen doslova stovky našich spoluobčanov, ich priateľov a hostí z blízkeho aj vzdialeného okolia, starostovia okolitých obcí, primátor mesta Senec, oficiálni predstavitelia bratislavskej župy a okresu, celý rad významných osobností známych aj menej známych, z obce aj mimo nej.

Každý sa tu mohol dosýta občerstviť na tele i duši a len neprajník neuzná, že kráľovská slávnosť bola vydarenou slávnosťou a oslavou zbližovania sa a hľadania spriaznenosti v priateľskej atmosfére, za ktorú môžeme poďakovať vedeniu našej obce, prajným spoluobčanom – podnikateľom, všetkým organizáciám, škole i jednotlivcom, ktorí prispeli svojou hrivnou do spoločného koša úspechu prvého ročníka našich obecných slávností.

-M-d-

Multifunkčné centrum voľného času

V štvrtom roku tohto volebného obdobia sa vedenie našej obce začalo veľmi intenzívne zaoberať otázkou skvalitnenia kultúrno-spoločenského a športovo-relaxačného života v obci. Jednou z ciest k riešeniu tejto určite neľahkej úlohy je vypracovanie architektonickej štúdie na multifunkčné centrum voľného času, ktorú po zadaní základných predstáv zo strany obce vypracovala dvojica architektov, Ing. arch. Jitka Míčová a Ing. arch. Pavol Komár. Uvedený projekt vedenie našej obce predkladá svojim občanom na širšiu diskusiu. Starosta obce po skúsenostiach so získavaním finančných zdrojov z Európskej únie pristupuje k možnosti získať na uvedenú stavbu ďalšie peniaze zo zdrojov EÚ strategicky. Teda, ak sa o peniaze z EÚ chceme uchádzať, musíme byť na danú vec pripravený aspoň v dvoch základných smeroch: musíme mať pripravenú architektonickú štúdiu a musíme mať majetkovo v poriadku lokalitu, na ktorej sa budúci objekt má nachádzať.

Starosta obce spolu s poslancami OZ pre lokalizáciu navrhovaného objektu vybrali veľmi vhodnú polohu v areáli školského dvora za školskou družinou. Je to priestor otvorený do okolitého priestoru dvoma prístupovými cestami a nachádza sa nielen v centre obce, ale je napojený na infraštruktúru školy a areálu, kde môžu v budúcnosti vyrásť aj ďalšie športové objekty v priestoroch školského ihriska. Zároveň je tento priestor majetkom obce, takže v prípade výstavby tu nenastanú žiadne pozemkovo – majetkové nejasnosti a komplikácie.

Multifunkčné centrum voľného času by malo byť riešené ako hala obdĺžnikového pôdorysu, pričom hlavným priestorom centra je viacúčelová hala o rozmeroch 36 x 18 metrov s výškou 7,25 metrov. Viacúčelovú sálu pre 250 – 300 návštevníkov by mohla obec využívať na rôzne kultúrne i športové podujatia, oslavy rôznych výročí a sviatkov, pri ktorých sa obyvatelia obce stretávajú Sála je koncipovaná tak, aby po úpravách interiéru v rôznych variantoch ju bolo možné využiť ako divadlo, kino, spoločenskú sálu na zábavy, konferencie, prednášky, výstavy, sálové športy (stolný tenis, volejbal, tenis, basketbal) a pod. K viacúčelovej sále sú pridružené ďalšie priestory. Zo vstupnej haly na prízemí sú prístupné šatne a hygienické zariadenia pre návštevníkov. Je tu umiestnené espresso s kapacitou 41 miest a 24 miest na terase. Na poschodí sú umiestnené kancelárie, obecná knižnica a priestory klubovní a záujmových krúžkov. V zadnej časti objektu sú na prízemí umiestnené sklady stoličiek, nábytku a pódiových dielcov. Zároveň je tu aj šatňa účinkujúcich s hygienickým zariadením. Na poschodí sú umiestnené technické priestory pre teplovzdušné vykurovanie sály.

Viacúčelová hala by mala celkové rozmery 54,4 m x 18,4 m a výšku 9 m . hala by stála v uličnej čiare so školskou družinou, s ktorou by bola prepojená krytou terasou, aby sa zabezpečila možnosť využitia školskej kuchyne ma prípravu jedál v prípade konania podujatí s občerstvením.

Pred multifunkčným centrom je riešené parkovanie pre 84 áut. Predpokladaný investičný náklad by mal predstavovať sumu 20 miliónov korún.

m-dan-

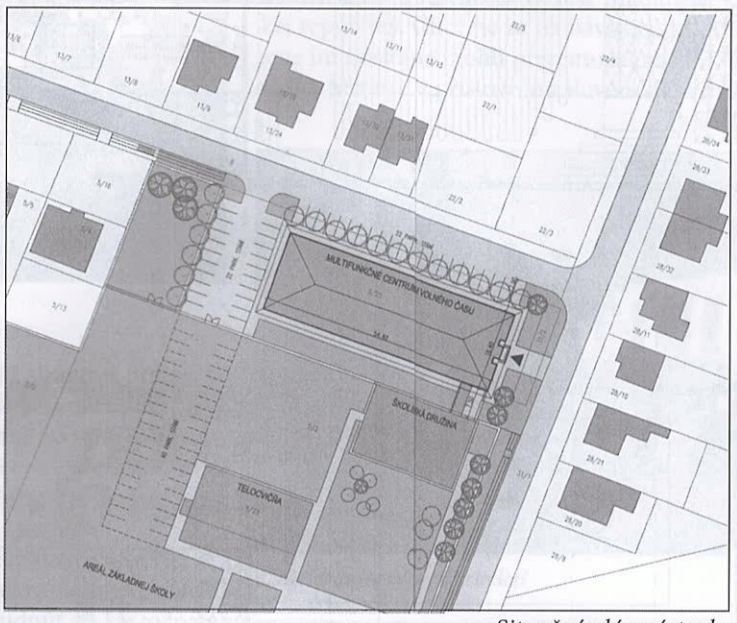

Situačný plán zástavby

Alternatívy riešenia viacúčelovej sály v grafickej podobe

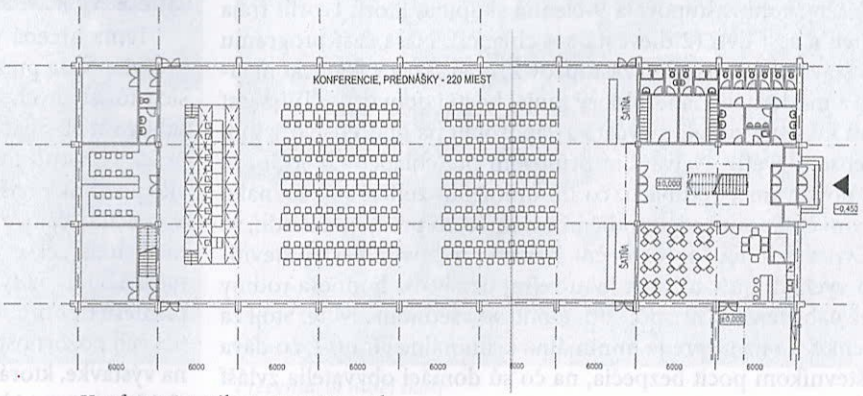

Konferencia, zábava pre 220 osôb

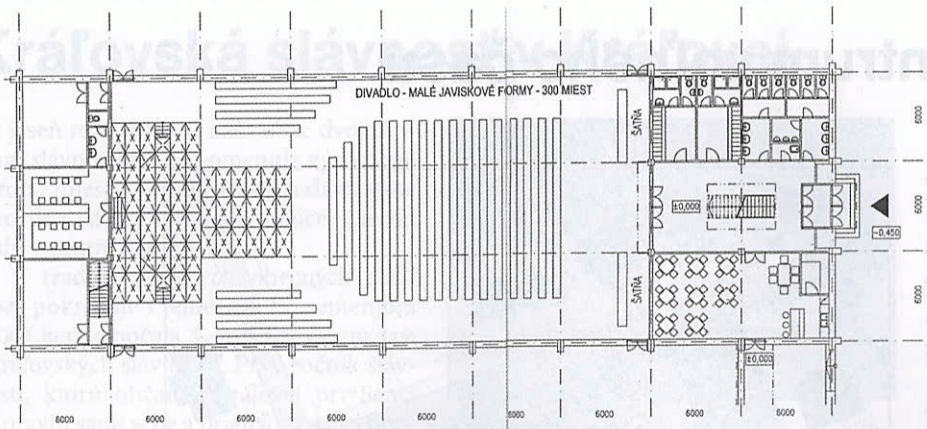

Divadlo na 300 miest

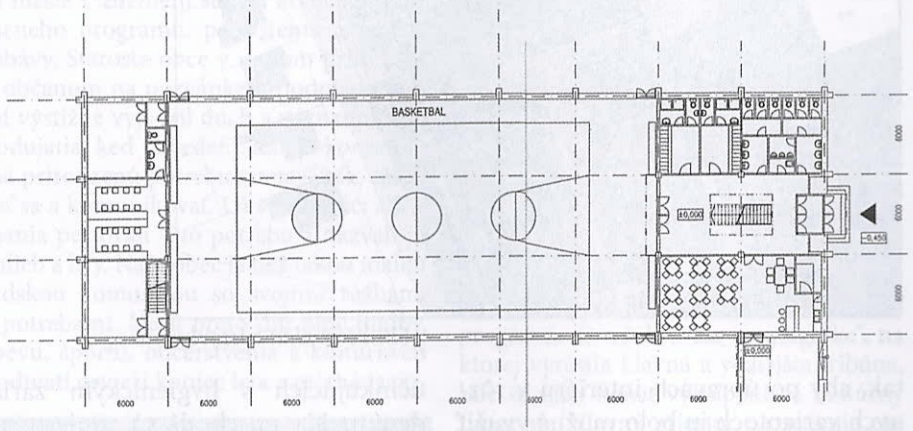

Halový šport / basketbal

Medzinárodné stretnutie našich školákov na Cypre

Po dvoch účastiach našej školy v rámci projektu Socrates-Comenius 1 na Sicílii a v Maďarsku, o ktorých sme Vás už oboznámili v Kráľovských zvestiach, uskutočnilo sa aj tretie od 13. – 19.X.2006 na Cypre, v meste Nikósia, v škole s názvom „Aágos Dometios Primary School". Táto škola má 127 žiakov vo veku do 12 rokov.

Na uvítacom programe vystupovali všetci žiaci vo svojich gréckych krojoch alebo v slávnostnom bielo-čiernom oblečení. Okrem spevov a tancov detí boli súčasťou ceremoniálu prejavy p.riaditeľky, p.inšpektorky, člena zastupiteľstva za mesto a zástupcu rodičov. Všetci sa tešili, že na návštevu pricestovali delegáti zo všetkých ostatných piatich štátov (Taliansko, Maďarsko, Veľká Británia, Česká republika a Slovensko), zaželali deťom i pedagógom príjemný pobyt a pre projekt Socrates veľa zanietených ľudí v celej Európe.

Našu školu zastupovala 9-členná skupina, ktorú tvorili traja dospelí a šesť detí (2 dievčatá a 4 chlapci). Naša časť programu pozostávala v prezentácii zástupcov z našej školy v anglickom jazyku a moderného tanca, ktorý zaujal hostí i domácich. Túto časť veľmi kvalitne zastali dievčatá a zapôsobili na obecenstvo v tom najlepšom svetle. Najväčším prínosom pre chlapcov bolo to, že boli ubytovaní v rodinách, čo im umožnilo zblížiť sa s rovnako starými chlapcami a ich rodičmi v domácom prostredí. Zistili, že na Cypre sú ľudia dobrosrdeční, láskaví a pohostinní a návštevníkom vychádzajú v ústrety. Je tu veľmi uznávaná hodnota rodiny a tiež náboženstvo hrá dôležitú úlohu vo všednom živote. Stojí za zmienku, že na Cypre je minimálna kriminálna činnosť, čo dáva návštevníkom pocit bezpečia, na čo sú domáci obyvatelia zvlášť hrdí.

Téma určená pre návštevu tejto krajiny bola: Turistika a rekreácia. Naša prezentačná tabuľa bola zaplnená fotografiami našich turistických aktivít v štyroch ročných obdobiach. Bola obsahovo najlepšia, čo zdôraznil aj veľký obdiv ostatných k našej práci. Pozornosť upútali aj výrobky našich detí, ktoré sme niesli ako pozdrav z našej školy. Veľký záujem bol o oštiepok, parenicu, korbáčiky, čajové pečivo a malé sladkosti. Pozornosti vo forme malých darčekov dostali koordinátori z partnerských škôl a veríme, že budú na týchto školách prezentovať našu krajinu. My sme priniesli tiež mnoho dokumentačného materiálu, fotografií a maličkých pozorností, ktoré majú možnosť naši žiaci i rodičia vidieť na výstavke, ktorá je z tejto príležitosti na chodbe našej školy. Nachádza sa tam aj kniha, ktorá vznikla v prvom roku partnerstva a

Naši školáci v kruhu cyperských a anglických detí

nazýva sa The four seasons, v ktorej máme 12 stranovú prezentáciu aktivít našej školy počas štyroch ročných období. Okrem pobytu na škole nám hostitelia s hrdosťou ukázali na juhu prístavné mesto Lemesos (Limassol) a v západnej časti ostrova mesto Pafos, kde podľa legendy horúce slnko vstupuje do mora, z ktorého sa zrodila Afrodita, bohyňa krásy a lásky.

Veľmi pôsobivým a nezabudnuteľným zážitkom bol výlet do miest Agia Napa a Protaras, ktoré ležia na najkrásnejšom pobreží. Deti si tu mohli vyskúšať chuť mora a pobudnúť na piesočnatej pláži, pretože počasie bolo ako u nás v júli.

Partnerskú školu máme v Nikósii, ubytovanie bolo tiež v tomto meste, videli sme jeho krásy ale i dokument bývalej hrôzy – pamätník a tabule s množstvom nezvestných ľudí

Nikósia je hlavné mesto Cypru, v ktorom je na malej rozlohe sústredených veľa pamiatok a monumentov. Ostrovania sú hrdí na svoju nezávislosť, ktorá sa datuje od roku 1960 a zároveň sú nešťastní z násilného vojenského obsadenia severnej časti Tureckom v roku 1974. Vyše 30 rokov neriešený problém videli, vo forme hrubého múru s ostnatým drôtom cez stred mesta, aj naše deti. Možno si túto hroznú hranicu ani tak neuvedomovali, veď sa ich to bytostne netýka. A boli by sme veľmi šťastní, keby v živote žiadne naše deti nepocítili zúfalstvo z bezmocnosti voči agresorovi, tak ako je to v gréckej časti ostrova Cyprus. Jednou s priorít projektu Socrates je aj spôsob partnerstva, ktoré má ukázať budúcej generácii možnosť žiť v priateľskom európskom spoločenstve s možnosťou dorozumieť sa nielen vo svojich priateľstvách ale i medzi štátmi bez hraníc.

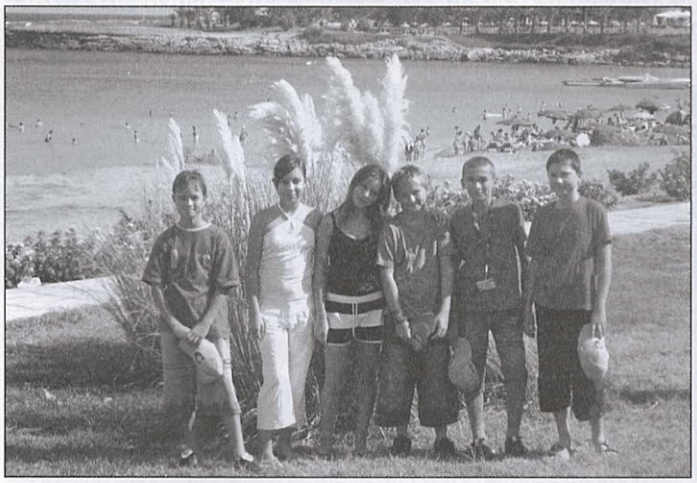

Pri Stredozemnom mori

Tešíme sa na ďalšie partnerské stretnutie v máji 2007 v Českej republike obec Libchavy, no a svoju pohostinnosť a dobrosrdečnosť budeme môcť preukázať v októbri 2007, kedy zavítajú do našej obce, do našej školy, zástupcovia z partnerských škôl z piatich štátov: Talianska, Cypru, Maďarska, Veľkej Británie a Českej republiky. Chceme sa na návštevu pripraviť veľmi dobre, aby sme im dôstojne mohli prezentovať našu školu, obec, krásy našej vlasti, históriu a príslovečnú slovenskú pohostinnosť.

PaedDr. Dagmar Paszková

Ľudový tanec cyperských detí

Exkurzia po cyperských historických pamiatkach

Prezentácia našej školy

Spomienka na pani učiteľku

„Je taká chvíľa.
Skončí sa život, začne spomienka.
Vytryskne zo srdca ako utajený prameň
a rozlieva sa do dní.“

Zase nás v jedno piatkové odpoludnie chladná smrť zozvala na posledné miesto odpočinku, aby sme si uvedomili jej majestátnosť, zase nás zozvala a skúša, či v nás neodumrel cit spolupatričnosti, či neochabla naša mravná sila a odvaha aspoň na chvíľu zadržať balvan smútku, ktorý uvalila na plecia smútiacich pozostalých.

Dňa 27. októbra 2006 sme sa rozlúčili s pani učiteľkou Helenou Križanovou (+ 4.12.1943) , ktorá zomrela po krátkej a ťažkej chorobe vo veku nedožitých 63 rokov.

Smrť vykúpila jej telo z bolestí a jej srdce dotĺklo doráňané prežitým utrpením. Zákerná choroba bola silnou prekážkou, ktorú sa jej nepodarilo zdolať . Poddala sa svojmu osudu, aby unikla na miesto pokoja, na miesto bez bolesti a trápenia, ale tak ďaleko od svojich dvoch synov s rodinami, od svojich drahých vnúčat, ktoré nesmierne milovala, od ostatnej rodiny, známych, kolegov a priateľov, ale bližšie k manželovi, ktorý ju opustil pred šiestimi rokmi v auguste 2000 .

Do našej obce prišla po vyštudovaní Pedagogickej fakulty v Nitre a na mieste učiteľky zotrvala až do dôchodku. Pred našimi očami defiluje celý jej život, ako život manželky, matky, starej mamy, sestry, švagrinej, učiteľky a kolegyne. Mala rada svojich najbližších, bola dobrým, spoločenským a priateľských človekom.

Obľubovala šport a turistiku, s ktorými na škole dosiahla krásne výsledky. Jej srdcovou záležitosťou bola hudbu a spev, ktorému sa ako členka zboru venovala až do posledného obdobia.

Lásku k prírode a ku všetkým krásam našej vlasti prežívala veľmi intenzívne, čo sa počas celého svojho pedagogického života snažila dostať do povedomia detí.

Pani učiteľka Helena Križanová sa zapísala do mysle ľudí a kolegov svojou neúnavnou pracovitosťou a skromnosťou. Mala veľmi rada kvety a prácu vo svojej záhradke. Tešila sa z úspechov svojej práce i z úspechov svojich synov a vnúčat. Snažila sa svoje vedomosti rozdávať plným priehrštím, často však zbierala málo vďaky za túto námahu. No tí žiaci, ktorí sa nechali viesť jej pedagogickými schopnosťami si budú s úctou spomínať na jej statočnú prácu za katedrou, ktorej pani učiteľka Križanová odovzdala celých 34 rokov. Zanechala veľa žiakov, ktorí svedčia a budú svedčiť o jej tvorivom živote!

V mene nás všetkých, s ktorými pôsobila v školstve sa hlboko klaniam statočnej práci pani učiteľky!

Česť jej pamiatke!

PaedDr. Dagmar Paszková

Malacky udelili Svetloslavovi Veiglovi Zlaté Pálffyho srdce

MESTO MALACKY
Mestský úrad
Radlinského 1

PROTOKOL
o udelení ocenenia

Zlaté Pálffiho srdce

Páter Svetloslav Veigl, OFM
za celoživotné dielo v oblasti poézie

RNDr. Jozef Ondrejka
primátor mesta

Ing. Josef Bulla
zástupca primátora

Ing. Dušan Varečka
predsedu MsÚ

Páter Svetloslav Veigl, OFM

Dňa 14. októbra 2006

Jedným z ôsmich ocenených „Zlatým Pálffyho srdcom“ pri príležitosti 800. výročia prvej písomnej zmienky o Malackách sa stal v tomto roku aj páter Svetloslav Veigl. Toto ocenenie, ktoré každoročne odovzdáva zaslúžilým občanom mesta Malacky primátor mesta sa tento rok odlišovalo od tých predchádzajúcich. Jeho udelenie sa totižto neviazalo na úspech dosiahnutý v uplynulom roku, ale zohľadňovalo dlhoročné zásluhy a úspechy laureátov v rozličných oblastiach pôsobenia na poli vedy, kultúry, umenia a ich život je, alebo bol, spätý s Malackami. Každý z ocenených bol buď rodák z Malaciek, alebo aspoň istý čas svojho života v meste strávil.

Na obrovskú radosť hostiteľov všetci, ktorým to len trošku dovoľovalo zdravie, si osobne prišli prevziať zlaté srdce uložené v symbolickom hlinenom vyobrazení Pálffyho srdca z autorskej dielne malackej keramikárky Libuše Čtverákovej, ktorá tohtoročnú mimoriadnu cenu taktiež získala. Ocenenie si prevzali napríklad aj malacký rodák, herec, Karol Machata, významný slovenský lekár prof. MUDr. Karol Virsík, či rehoľa menších bratov františkánov, ale aj najstaršia obyvateľka Malaciek, 98 ročná Alžbeta Slobodová.

Podopierajúc sa o paličku vyšiel na pódium prevziať si ocenenie už takmer 91- ročný majster duchovnej poézie a náš spoluobčan Svetloslav Veigl, ktorý si tu v krátkej ďakovnej reči zaspomínal na svoje pôsobenie v Malackách, kde vo františkánskom gymnáziu študoval a neskôr tu aj istý čas učil.

V mene občanov Kráľovej pri Senci mu k tomuto oceneniu zagratuloval aj starosta našej obce. Gratulujú mu touto cestou aj Kráľovské zvesti a jeho čitatelia a prajú mu ešte mnoho zdravia a pokojné roky na zaslúženom odpočinku.

d-m-

Primátor mesta Malacky RNDr. Jozef Ondrejka odovzdáva ocenenie pátrovi Svetloslavovi Veiglovi

Listáreň Kráľovských zvestí

V auguste tohto roku sme dostali do redakcie časopisu list od pani Judity Kašubovej zo Šali, v ktorom nás prosí, aby sme si pripomenuli okrúhle jubileum jednej osobnosti, ktorá v našej obci dlhé roky pôsobila ako učiteľ základnej školy, na pána učiteľa Petra Zelmana. Citujem z listu pani Kašubovej: „.. Tohto leta bývalý učiteľ, ktorý učil aj v Kráľovej, Peter Zelman, oslávil s manželkou Julkou 55 rokov spolužitia. Tento milý, bezdetný pár žije dodnes v Senci. Peter aj po operácii srdiečka si ukážkovo udržuje záhradku. Srdiečko mu operoval MUDr. Viliam Fischer aoperácia prebehla pred 13 rokmi. Prosím o malú pozornosť pre týchto milých ľudí. Ja ich aspoň 2 -3 krát v roku navštívim.“

V mene redakcie ďakujeme pani Kašubovej za upozornenie a veľmi radi si pripomíname nášho pána učiteľa, ktorý v Kráľovej vychoval niekoľko generácií našich detí. Pán učiteľ Peter Zelman bol veľkým učiteľským vzorom aj pre mňa osobne a dodnes naňho s úctou a vďakou spomínam. Nedá mi pri tejto príležitosti osobne nezaspomínať na jeho otcovský a láskavý prístup. Určite si spomenie, ako sme sa spolu zápasili pred tabuľou a ako som mu nedopatrením pri tomto súboji ušpinil jeho snehobielu košeľu. A taká snehobiela bola aj jeho duša a jeho vzťah k škole a učiteľovaniu.

Dovoľte mi teda v mene redakcie Kráľovských zvestí a taktiež svojom, po tých dlhých desiatkach rokov mlčania poďakovať Vám za všetku prácu a úprimný vzťah učiteľa k svojim žiakom. Navždy ostávate našim učiteľom a vzorom. Prajeme mnoho zdravia Vám, aj Vašej pani manželke.

Občania Kráľovej pri Senci

Aby sme čo najviac trávili voľný čas spoločne

Výbor Jednoty dôchodcov v našej obci pôsobí od začiatku tohto roku v novom zložení. Novou predsedníčkou miestnej organizácie sa stala pani Alžbeta Gašparová.

Aj napriek prekážkam sa nám darí organizovať podujatia, kde sa naši seniori majú možnosť stretávať. Spoločne sme navštívili záhradkársku výstavu v Trenčíne, divadelné predstavenie v Bratislave, koncert J.Nedvěda v Senci, koncert skupiny Wielander na „Sigotke“ v našej obci, kde si 59 našich členov posedelo pri pekných melódiách. Svoje sily sme si zregenerovali pri kúpaní na termálnom kúpalisku v Dunajskej Strede. S poľutovaním však musím konštatovať, že sa nekonal v máji zájazd do arboréta v Tesárskych Mlyňanoch spolu s návštevou zánku v Topolčiankach a v mesiaci október jarmok v Štúrove z dôvodu malého záujmu našich členov. Pri týchto akciách je dôležité maximálne využiť kapacitu autobusu, kvôli tomu aby sa zájazd finančne nepredražil, čo sa nám nepodarilo zabezpečiť.

Začiatkom septembra sme spoločne trávili krásny slnečný deň prehliadkou hradu Červený Kameň. Naša cesta pokračovala do Modry, kde sme mali možnosť spoločne si pozrieť malú dielničku na výrobu keramiky a prekrásnu galériu keramiky Ignáca Bizmayera. Naše celodenné putovanie končilo spoločným obedom v Pezinku.

Naša miestna organizácia spolupracuje aj s Obecným úradom a je nápomocná pri akciách, organizovaných obcou. Pomáhali sme pri úprave „Sigotky“ v rámci príprav „Kráľovských slávností“, ako aj pri zabezpečení posedenia v mesiaci október, ktorý Vám je iste všetkým známy ako „Mesiac úcty k starším“.

Ak si myslíte, že v našej činnosti by bolo potrebné niektoré veci zlepšiť, radi privítame Vaše podnety a pripomienky. Tak ako všade v spoločnosti, aj my zápasíme s nedostatkom finančných prostriedkov a preto v budúcnosti uvažujeme so zvýšením členských príspevkov.

Členovia MO Jednoty dôchodcov na výlete na Červenom Kameni (september 2006)

Na koniec tohto roka sme pre Vás ešte pripravili Mikulášske posedenie (8.12.2006) o 14 hodine v Obecnom klube, na ktoré Vás týmto srdečne pozývame.

Aj touto cestou sa chcem poďakovať všetkým členom výboru, ktorí v rámci svojho voľného času sa snažia pripraviť pre nás čo najzaujímavejšie akcie a vytvoriť tak priestor, aby sme čo najviac spoločne trávili náš voľný čas.

Dovoľte mi, aby som Vám všetkým v závere popriala požehnané vianočné sviatky, do nového roku 2007 veľa dobrého zdravia, spokojnosti a krásnych slnečných dní.

Alžbeta Gašparová, predsedníčka MO JD

Tradícia „Kráľovského pohára" pokračuje

V tomto roku (23.9.2006) je to už po deväťnásty krát, čo náš hasičský zbor zorganizoval pohárovú súťaž požiarnych družstiev. Stalo sa už tradíciou, že koncom septembra prichádzajú na športové zápolenia do našej obce dobrovoľné hasičské zbory z okolitých obcí. Tohto ročníka sa zúčastnilo 13 mužských (Topoľčianky, Kúty, Jarovce, Boldog, Hrubá Strana, Šenkvice, Pata, Veľké Úľany 1, 2 ,Vieska nad Žitavou, Kráľová pri Senci, Senec, Okoč) a 7 ženských družstiev (Kráľová pri Senci, Hrubá strana, Kúty, Sládkovičovo, Žiharec, Šenkvice, Boldog).

Po otvorení súťaže slávnostným vztýčením štátnej a hasičskej zástavy, vystúpili pred divákmi a zúčastnenými mažoretky. Predsedkyňa nášho hasičského zboru, Lucia Čaplová privítala hostí: riaditeľku E. Lépešovú a veliteľa Pezinsko-Seneckého okresu F. Daniša, starostu obce A.Koiša, hlavného rozhodcu súťaže M.Blahu. Po nej vystúpil s príhovorom starosta obce. Okresný veliteľ pán Daniš skonštatoval, že tunajšia súťaž dosahuje vysokú úroveň a patrí k najlepším v okrese. Na slávnostnom otvorení odovzdal Ďakovný list od DHZ v Blatnom členom nášho zboru za ich pomoc pri odčerpávaní vody z pivníc domov počas tohtoročných povodniach.

Po vyžrebovaní poradia požiarnych družstiev sa rozbehla súťaž žien. Naše ženy tu podali skvelý výkon a potvrdili svoje kvality víťazstvom v súťaži, podobne, ako na pohárovom podujatí v Pezinku, ktoré sa konalo dva týždne predtým.

V mužskej súťaži sa nášmu kolektívu až tak nedarilo a skončili na 11 mieste. Kategóriu mužov vyhralo mužstvo z Topoľčianok v čase 16,52 s. (naši mali čas 24,51 s.). Toto mužstvo získalo pred nedávnom tretie miesto na majstrovstvách Slovenska.

Odovzdávanie ďakovného listu členom DHZ Kráľovej

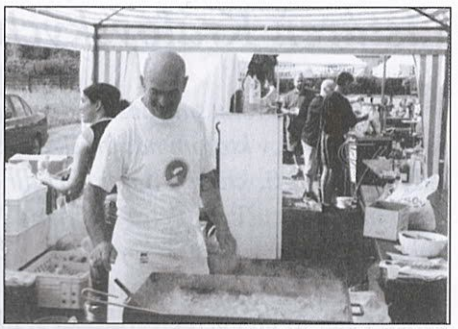

„Sendyho cigánska"

K dobrej nálade podujatia prispela aj hudobná kulisa podujatia o ktorú sa postaral pán Peter Zajac a občerstvenie. Chutný guláš a „Sendyho cigánska" (Jožka Gašpara) išli na odbyt.

Prvé tri mužstvá v každej kategórii získali víťazné poháre. Po ich odovzdaní usporiadatelia pozvali všetkých do tanca. Hasičskú techniku a zápolenie vystriedali diskotékové tóny, ktoré zneli na školskom ihrisku do skorého rána.

Záverom sa chceme poďakovať všetkým sponzorom, členom výboru a organizátorom za pomoc pri organizovaní tohto opäť vydareného podujatia a zároveň Vás všetkých pozývame na budúcoročné podujatie koncom septembra 2007.

Viera Gašparová

Pozor na požiare!

V priebehu mesiacov január – september 2006 vzniklo na území Slovenskej republiky 7 663 požiarov, čo je v porovnaní s rokom 2005 o 1 547 požiarov menej. Priame škody predstavujú 642 054 700 ,- Sk a uchránené hodnoty 2 526 329 000,- Sk. Podľa štatistických údajov najviac požiarov vzniklo v mesiacoch apríl, júl a september a z hľadiska hodnotených odvetví najvyššiu požiarovosť vykazuje poľnohospodárstvo(1 313 požiarov).

V oblasti vykurovania a prevádzkovania tepelných spotrebičov vzniklo za sledované obdobie 376 požiarov. Príčinami týchto požiarov boli: technické poruchy vykurovacích telies, opotrebenie vykurovacieho telesa, opotrebenie dymovodu, zamurovaná hrada v komíne, špára v komíne, netesné komínové dvierka, netesný (neuzatvorený) sopúch, úlet iskier z komína, iná porucha vykurovacích telies, dymovodov a komínov, obsluha vykurovacieho telesa, umiestnenie inštalácia vykurovacieho telesa, dymovodu, obsluha vykurovacieho telesa, horľavina pri vykurovacom telese, manipulácia so žeravím popolom.

Na území okresov Pezinok a Senec vzniklo v tejto súvislosti 5 požiarov . Napriek tomu, že to nie je vysoký počet požiarov , chceli by sme Vás upozorniť na dodržiavanie niektorých zásad pri používaní tepelných a vykurovacích telies, ktorými sa dá predísť požiarom a uchrániť tak svoj majetok.

Zo strany užívateľov tepelných a vykurovacích telies v zimnom období je potrebné najmä:
- zabezpečiť prevádzku tepelných spotrebičov tak, aby nedochádzalo k vzniku požiarov pri ich používaní, nepoužívať spotrebiče, na ktorých je zistená porucha, pokým nebude odstránená,
- pri vykurovaní nepoužívať horľavé kvapaliny (benzín, lieh, petrolej a pod.),
- zabezpečiť inštaláciu tepelných a vykurovacích telies podľa návodu výrobcu,
- zabezpečiť, aby sa v blízkosti palivových a elektrotepelných spotrebičov nenachádzali horľavé látky, tieto skladovať v bezpečnej vzdialenosti určenej v návode podľa výrobcu,
- nevychladnutý popol (po vybratí z palivového spotrebiča na tuhé palivo) ukladať len do nádob z nehorľavých materiálov,
- kvapalné palivo doplňať do spotrebičov len po odstavení spotrebiča a podľa návodu na obsluhu.

Pozornosť treba venovať aj prevádzke a pravidelnému čisteniu komínov, a tým predchádzať možnému vzniku požiarov. Zo strany občanov je potrebné:
- zabezpečovať čistenie a kontrolu komínov osobami s odbornou spôsobilosťou v určených lehotách, ak sú na komínové telesá pripojené palivové spotrebiče do 50 kW,
a/ raz za 4 mesiace, ak sú do komína pripojené palivové spotrebiče na tuhé a kvapalné palivá, b/ raz za 6 mesiacov , ak sú do komína pripojené spotrebiče na plynné palivá a ak ide o komín bez vložky,
c/ raz za 12 mesiacov, ak sú do komína pripojené spotrebiče na plynné palivá a ak ide o komín s vložkou,
- zabezpečovať odborné preskúšanie komínov pred ich napojením na spotrebič,
- zabezpečiť dodržiavanie vzdialenosti horľavých látok od plášťa komína.

Nedodržiavaním vyššie uvedených zásad sa občan (fyzická osoba) dopúšťa porušenia zákona NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov. Pri vzniku požiarov porušením povinností fyzických osôb sa fyzická osoba dopúšťa priestupku na úseku ochrany pred požiarmi a môže mu byť uložená pokuta až do výšky 3 000,- Sk

mjr. Ing. Eva Orlická
Okresné riaditeľstvo
Hasičského a záchranného zboru

Bohatá úroda futbalovej jesene

Futbalová jeseň nám v tomto ročníku súťaže vyšla skutočne nad očakávania. Žiaci a dorastenci jesennú časť súťaže vyhrali a A mužstvo prekvapilo svojím umiestnením na medailovej priečke. Veríme, že futbalové výsledky sú potvrdením kvalitnej klubovej práce, ktorá sa rozvíja aj na úrovni budovania areálu. Chcem pripomenúť, že futbalový klub dostal v tomto roku z obecného rozpočtu dotáciu 400 000 korún, ktorá je potrebná na chod klubu, energie, dopravu. Tento objem peňazí nám však samozrejme nevykryje náklady na zveľaďovanie areálu. V tomto roku sme vďaka našim sponzorom realizovali niekoľko úprav. Spomeniem len tie najväčšie: Zavlažovací systém na hlavnom ihrisku, chodníky okolo ihriska a ďalšie zemné úpravy. Finančne ide o investície v hodnote viac ako 700 000 korún. V budúcom roku našou najväčšou prioritou bude zrekonštruovať tribúnu s osadením plastových sedadiel s kapacitou160 miest. Náklady na rekonštrukciu sa predpokladajú vo výške 220 000 korún. Veríme, že obec bude v tejto investícii nápomocná. Len pre vysvetlenie dodám, že futbalový klub by sa veľmi rád uchádzal o finančné dotácie z fondov EU, ale to nie je možné, pretože pozemky na ihrisku nie sú majetkovo vysporiadané a jednou zo základných podmienok na požadovanie európskych financií je, aby objekt bol majetkom obce, alebo vlastníka, ktorý o grant žiada. Aj preto sa o finančnú pomoc musíme obracať predovšetkým na obec.

Na záver chcem poďakovať všetkým, ktorí sa zaslúžili o futbalové úspechy klubu v tejto sezóne, trénerom, hráčom jednotlivých mužstiev, realizačným tímom, celému výboru MŠK a samozrejme sponzorom. Poďakovanie patrí aj starostovi obce a obecnému zastupiteľstvu. V mene futbalového klubu ďakujem aj všetkým fanúšikom a priaznivcom futbalu a zároveň Vás pozývam na jarnú časť sezóny, ktorá dúfam, sa bude niesť v znamení výsledkov z jesene.

Dušan Šebok, predseda MŠK Kráľová pri Senci

Výsledky jesennej časti ročníka 2006/2007

A-mužstvo

Malinovo – Kráľová pri Senci	2 : 0
Kráľová pri Senci – Tomášov	3 : 0
Vrakuňa – Kráľová pri Senci	2 : 3
Kráľová pri Senci – Vajnory	2 : 1
SFM Senec – Kráľová pri Senci	2 : 0
Polygraf Bratislava – Kráľová	2 : 1
Kráľová – Danubia Bratislava	4 : 0
Štart Bratislava – Kráľová	0 : 1
Kráľová pri Senci – Rusovce	2 : 1
Trnávka – Kráľová pri Senci	4 : 0
Kráľová pri Senci – Kalinkovo	4 : 2
Rovinka – Kráľová pri Senci	0 : 2
Kráľová pri Senci – Jarovce	

Dorast

Budmerice – Kráľová pri Senci	0 : 1
Kráľová pri Senci . Malinovo	3 : 1
Tomášov – Kráľová pri Senci	1 : 1
Kráľová pri Senci – Bernolákovo	1 : 0
Grinava - Kráľová pri Senci	1 : 2
Kráľová pri Senci – Limbach	7 : 1
Slovenský Grob – Kráľová	1 : 7
Štart Bratislava – Kráľová	3 : 2
Hamuliakovo – Kráľová pri Senci	0 : 8
Jablonec – Kráľová pri Senci	2 : 0

Mužstvo sa v jesennej časti umiestnilo na prvom mieste so ziskom 22 bodov a skóre 32 : 10

Žiaci

Kráľová pri Senci – Čataj	16 : 1
Ivanka pri Dunaji – Kráľová	1 : 3
Kráľová pri Senci – Tomašov	3 : 0
Bernolákovo – Kráľová pri Senci	0 : 4
Kráľová pri Senci – Blatné	7 : 1
Igram – Kráľová pri Senci	1 : 7
Kráľová pri Senci – Malinovo	5 : 0
Kalinkovo – Kráľová pri Senci	0 : 4
Kráľová pri Senci – Nová Dedinka	6 : 0
Báhoň – Kráľová pri Senci	1 : 1
Kráľová pri Senci – Hamuliakovo	10 : 2
Kaplná – Kráľová pri Senci	4 : 4

Mužstvo žiakov obsadilo prvé miesto a získalo 32 bodov so skóre 70 : 11

Zostava žiakov na foto:
horný rad zľava – Silvester Both, Filip Konečný, Dominik Usačev, Adam Csenkey, Peter Guldan, Dávid Molnár, tréner Ľubomír Hinca;
dolný rad zľava – Patrik Farkaš, Vladimír Takáč, Marcel Horáček, Oliver Meszároš, Martin Vlahy.

Zostava A mužstva na foto:
horný rad zľava – tréner Marián Čaputa, Štefan Csémy, Peter Hupka, Matej Ježovič, Tomáš Hruška, Milan Matyáš, Marián Linduška, Ivan Ježovič, Atilla Widerman;
dolný rad zľava – Marcel Šimek, Igor Ježovič, Jaroslav Paszko, Vladimír Tušš, Rastislav Sabolt, Jarolím Mrva, Michal Kubík.

Predstavujeme Vám kandidátov do volieb obecnej samosprávy

Dňa 2. decembra 2006 sa v našej obci uskutočnia voľby do orgánov obecnej samosprávy. Jednotlivé politické subjekty v našej obci mohli každá navrhnúť jedného kandidáta na post starostu obce a deviatich kandidátov do poslaneckého zboru OZ. Okrem politických strán sa mohli o kandidatúru uchádzať aj nezávislí kandidáti. Na post starostu na nastupujúce štvorročné volebné obdobie kandidujú štyria nezávislí kandidáti, ktorým sme na stránkach časopisu poskytli priestor na predstavenie svojho profilu a programu, ktorý by mal vystihovať ich budúce aktivity v prípade zvolenia za starostu obce. Predstavenie kandidátov je usporiadané podľa abecedného poradia ich mien, teda v poradí: pán Alojz Koiš, pani Beata Podolská, pán Ing. Dušan Stanislav a pán Ing. Richard Urbanovič.

Po predstavení volebných programov kandidátov na post starostu uvádzame aj abecedný zoznam kandidátov na poslancov OZ.

Miestna volebná komisia bude pracovať v zložení: predsedníčkou komisie, navrhnutá koalíciou strán ĽS-HZDS, SMER – Sociálna demokracia a SNS, je Ing. Mária Koišová. Podpredsedníčnou komisie Laura Šuplatová /KDH/, a členmi Vojtech Dolinský /KSS/, Lenka Galovičová, Mgr. Miroslava Hincová a zapisovateľkou komisie je Beáta Baďuríková

Voľby sa dňa 2.decembra uskutočnia v budove Obecného úradu v čase od 7.00 hod. do 20.00 hodiny.

Alojz Koiš

nezávislý kandidát

Vážení spoluobčania, milí priatelia,

je mi cťou osloviť Vás a uchádzať sa o Vašu priazeň v tomto predvolebnom období, ktoré je spojené s výberom budúceho starostu.

Rád by som Vás ubezpečil, že mojim dominantným záujmom je pracovať pre blaho obce a jeho občanov. Kráľová pri Senci je moja rodná obec. Žije tu celá moja rodina, priatelia a známi. Vnútorne som presvedčený, že sme na správnej ceste vybudovať príjemné prostredie, fungujúce služby obyvateľom a žičlivú klímu pre kvalitný život v našej obci. Keď chceme, aby sa to priblížilo k našim predstavám je za tým drina, ale stojí to za to.

Pred štyrmi rokmi som prevzal starostovskú štafetu. Dnes sa opäť uchádzam o Vaše sympatie, je čas aj rekapitulovať. Celou svojou podstatou som sa snažil veci verejné, mne zverené do správy, uchopiť ich pozitívne. S celým kolektívom pracovníkov obce, či to boli pracovníci administratívy, pracovníci údržby obecného majetku, Materskej školy a Základnej školy, sme vynakladali veľké úsilie, aby prenesené úlohy, ktoré vyplynuli z prechodu zo štátnej správy na obec rýchlo a efektívne zvládli.

Veľa sme toho dokázali za porovnateľne krátky čas za významného prispenia členov obecného zastupiteľstva, spoločenských organizácii, podnikateľov a zanietených jednotlivcov ...

Naďalej mám záujem sa zúčastniť na riešení už rozbehnutých projektov, pripravených projektov, ktoré sú podané v inštitúciách, kde sa uchádzame o finančné prostriedky z fondov Európskej únie.

Získali sme skúsenosti a preto chcem túto výhodu plne zužitkovať pri podávaní ďalších projektov, ktoré budú veľkým finančným prínosom pre obec. Pripomeniem len to, že medzi prvými v Bratislavskom regióne v roku 2004 sme získali finančné prostriedky na vybudovanie lávky, parkoviska, cyklocesty „Kráľovský okruh". Tohto roku od Nadácie SPP sme získali jednorázovo 5.800.000,- Sk ako finančný dar na obnovu barokovo – secesného mosta, ktorá sa už začala, čím sa mi naplnila dávna túžba, aby táto kultúrna pamiatka bola zachovaná aj pre ďalšie generácie v našej obci. Do úspešného projektu s financiami EÚ v tomto a budúcom roku je zaradený aj projekt na obnovu obce (chodníky, parky, zvonica) v hodnote 13.732.600,- Sk, ktorý je už v realizácii.

Ďalšie projekty na spolufinancovanie z EÚ, ktoré sú podané a sú v riešení - pokračovanie cyklocesty v obci pozdĺž koryta Čiernej vody. V súčasnosti vyberáme investora pre budúci „termál". Získané finančné prostriedky budú použité na spolufinancovanie s Európskou úniou na vybudovanie verejnej kanalizácie, výstavby viacúčelového objektu pre šport a kultúru, opravy a zateplenia školských budov, rekonštrukciu objektu obecnej knižnice s vytvorením klubových priestorov pre mládež, opravu obecných ciest, výstavbu ďalších chodníkov, informačný plán obce s pomenovaním ulíc, doplnením cestných značiek a iné podľa finančných možností. V súčasnom období sa pracuje na novom územnom pláne obce a to vo forme zmien a doplnkov. Jedná sa o väčší záber na novú bytovú výstavbu, kde si aj obec uplatní svoj podiel, aby mladí občania mali možnosť prísť ľahšie a hlavne k lacnejším stavebným pozemkom.

Tak, ako v predchádzajúcom období i naďalej sa budem snažiť vytvárať také podmienky, aby v našej obci bolo cítiť, že je to obec so všetkým čo k tomu patrí, ako je blízkosť, súdržnosť a srdečnosť, všetko to čo k dnešnému uponáhľanému „mestskému" spôsobu života chýba. Určite sa nebudem rozpisovať o prioritách, ako je dôležité podporovať vzdelanosť, kultúru, šport, spoluprácu so spoločenskými organizáciami, pomoc starým a osamelým spoluobčanom, vytváranie podmienok pre podnikanie ako aj ďalšie, ktoré sú pre mňa samozrejmosťou a morálnou povinnosťou, ktorú som ako súčasný starosta vykonával.

To, že kandidujem ako nezávislý kandidát na post starostu obce je vyjadrením snahy, skutočne zastupovať záujmy všetkých spoluobčanov a priateľov. Preto Vám prajem, aby ste sa rozhodli správne, aby ste vo voľbách dňa 2. decembra 2006 dali hlas tomu, ktorému najviac dôverujete.

Beata Podolská

nezávislý kandidát

Narodená 31.1.1959 v Bratislave. Po skončení Základnej školy študovala na Gymnáziu v Senci. Po ukončení štúdia pracovala na Podnikovom riaditeľstve technického skla ako referent ekonomického úseku. Po ukončení materskej dovolenky vykonávala päť rokov funkciu ekonómky na Včelárskej paseke v Kráľovej pri Senci až po náhle zdravotné problémy, ktoré úspešne zvládla. Následne pôsobila ako ekonómka v súkromnej firme zameranej na záhradné úpravy. V súčasnosti pracuje ako manažérka v súkromnej stavebnej firme, pôsobiacej v Bernolákove. Od mladosti sa v obci zapájala do kultúrno-osvetovej práce, pričom aktívne pôsobila vo viacerých spoločenských a záujmových organizáciách. Žije v spoločnej domácnosti s dcérou a druhom

Som pripravená zodpovedne hájiť záujmy obce !

Ťažisko mojej práce vo verejnej funkcii starostky obce by som okrem bežnej administratívno-organizačnej práce sústredila na každodenné problémy a starosti spoluobčanov, na rozvíjanie aktivít v oblasti zlepšovania medziľudských vzťahov a obnovovania tradícií tejto obce.

Snažila by som sa v spolupráci s novým poslaneckým zborom zvýrazniť podporu obce smerom k jednotlivým spoločenským organizáciám a takým ustanovizniam v obci ako sú materská škola a základná škola. Snažila by som sa posilniť zdravotnícko-preventívne služby v obci a pomoc sociálne slabším skupinám obyvateľstva v našej obci.

Obrátila by som pozornosť na zlepšovanie životného prostredia. Zvýšenú pozornosť chcem venovať hľadaniu riešení ako udržať mladé rodiny a občanov v rodnej obci s možnosťou získavať za prijateľných podmienok byty v obci a prípadne podporiť ich vlastnú bytovú výstavbu. Nájsť riešenia na získanie nových stavebných pozemkov pre mladé a sociálne slabšie rodiny. Veľký dôraz by som kládla na prácu s mládežou , prostredníctvom rozvíjania kultúrnych, športových a záujmových aktivít.

Naša krajina vstupom do Európskej únie získala možnosť spolupodieľať sa na novej tvári Európy a v rámci jej začleňovania sa do nej prichádzajú na Slovensko značné finančné zdroje na rozvoj miestnej infraštruktúry, na výstavbu, na rozvoj kultúry a cestovného ruchu. Súčasné obdobie je priaznivé na možnosti získavania takýchto finančných zdrojov , takže svoju iniciatívu chcem zamerať aj na túto oblasť a považujem ju za jednu z najdôležitejších z hľadiska možnosti získať pre obec mimorozpočtové financie. V tomto roku väčšina obcí, ktoré si o finančné európske granty požiadala, financie získala / Kráľová pri Senci, Kostolná pri Dunaji, Hurbanova Ves, Réca atď) a tak by bolo škoda nevyužiť tieto možnosti aj v najbližších rokoch, najmä ak pri ich získavaní je možné využiť pomoc na túto činnosť vytvorených agentúr.

Svoju pozornosť zameriam aj na doriešenie problematiky termálneho kúpaliska tak, aby neboli v tejto veci poškodzované záujmy obce a našich spoluobčanov. Len takéto riešenie sa stane kľúčom k hospodárskej prosperite obce s možnosťami jej ďalšieho zveľaďovania a rozvoja.

Vo svojej práci sa chcem oprieť o pomoc a spoluprácu s našimi občanmi a podnikateľmi, ktorí pôsobia v oblasti verejného, spoločenského a kultúrneho života a určite budú v prípade seriózneho a partnerskej spolupráce ochotní obci pomôcť .

S Vašou podporou som pripravená zodpovedne hájiť záujmy obce a dobrou spoluprácou s obecným zastupiteľstvom v zmysle rešpektovania zákonov a poriadku prispieť k získaniu dôvery občanov a ich ochoty spolupodieľať sa na jej raste a rozvoji.

Na záver Vás všetkých pozývam k volebným urnám aby ste si v čo najhojnejšom počte vybrali spomedzi nás tých, ktorí Vás budú reprezentovať a slúžiť pre blaho celej našej obce.

Ing. Dušan Stanislav

nezávislý kandidát

Profesijný životopis:

Vzdelanie: VŠP – Agronomická fakulta, Nitra 1971

1971 – pôsobil na JRD Kostolné Kráčany ako hlavný agronóm

1974- hlavný agronóm na JRD Veľký Grob

1978 – vedúci závodu Slovosivo Bratislava

1986 – námestník riaditeľa Semex Bratislava

1989 – generálny riaditeľ Krajského semenárskeho podniku v Trnave

1991 – generálny riaditeľ Sempol a.s. Trnava

1995 – riaditeľ Obchodného semenárskeho podniku a.s. Sládkovičovo

1991 – založil obchodnú spoločnosť Stanislav a syn s.r.o. – Výroba a predaj pekárenských výrobkov

Mojím cieľom je:

- slúžiť a nie vládnuť rovnako všetkým občanom Kráľovej pri Senci
- aby sa na správe obce mohli zúčastniť všetci občania spoločnými silami a nie len vyvolení jednotlivci
- vytvoriť poradné orgány z odborníkov a zo zástupcov a predstaviteľov spoločenských a hospodárskych organizácií
- vyššiu pozornosť venovať sociálne slabším občanom, hlavne staršej generácii
- jednorázové dávky v hmotnej núdzi, pomoc deťom rodičov v hmotnej núdzi, poskytovanie opatrovateľskej starostlivosti
- výraznejšou podporou športových aktivít a výstavbou nájomných bytov podporovať mladšiu generáciu obyvateľov
- v rámci starostlivosti vodného hospodárstva vyčistiť rameno Čiernej vody a iniciovať vybudovanie regulovanej výpustky na hrádzi potoku Čierna voda
- postupne opraviť a udržiavať cestné komunikácie v obci. Pokračovať v budovaní chodníkov pre chodcov pre našu bezpečnosť
- venovať zvýšenú pozornosť na mládež v rámci ochrany pred požívaním drog
- venovať zvýšenú starostlivosť o majetok obce ako aj kultúrnym pamiatkam a tieto udržiavať a zveľaďovať , udržiavať parky, zeleň a čistotu v obci, za pomoci všetkých občanov
- ďalšie body programu doplniť na základe požiadaviek poslancov obce.

Ďakujem za Vašu podporu.

Ing. Richard Urbanovič

nezávislý kandidát

Spokojnejší občan, krajšia obec.

Vážení spoluobčania,

pri príležitosti mojej kandidatúry na starostu obce by som sa Vám rád prihovoril a predstavil. Narodil som sa 14.7.1976 v Bratislave a svoje prvé roky som prežil v Galante, kde som začal navštevovať základnú školu. Spolu s rodičmi sme sa v roku 1985 prisťahovali do Kráľovej pri Senci k mojim starým rodičom. Základnú školu som ukončil v roku 1990 a potom moje kroky smerovali na Strednú priemyselnú školu stavebnú v Hurbanove. Po jej ukončení v roku 1994 som začal navštevovať Slovenskú technickú univerzitu, Stavebnú fakultu v Bratislave, ktorú som úspešne ukončil v roku 1999. Po ukončení základnej vojenskej služby v roku 2000 som sa zamestnal na Miestnom úrade mestskej časti Bratislava – Rusovce. Na začiatku som mal na starosti prenesený výkon štátnej správy na úseku drobných stavieb a zvláštnych užívaní komunikácií – rozkopávky. Neskôr mojou snahou bolo zefektívniť prácu miestneho úradu zavedením jednotného systému vybavovania agend. Túto neľahkú problematiku sme postupne zvládli a pustil som sa do ďalších rovnako zložitých ba možno aj zložitejších úloh. Niektoré zo zrealizovaných stavieb v rámci mestskej časti : Komplexná rekonštrukcia miestnej komunikácie v dĺžke 1642m, Príprava územia pre 140 rodinných domov – vybudovanie komplexnej technickej infraštruktúry, výstavba bytového nájomného domu so 45 bytovými jednotkami a prislúchajúcou technickou infraštruktúrou a mnoho ďalších rovnako dôležitých pre rozvoj mestskej časti.

Mojou snahou pri vedení našej obce bude riešiť všetky problematiky a zveľaďovať jej vzhľad. Jednou z problematík obce je, že mladých ľudí vychováva ulica. Vybudovanie informačného centra by mohlo pomôcť tejto problematike. Mládež je potrebné motivovať, aby niečo vytvárali a boli propagovaní. Projektom vybudovania informačného centra by sme dokázali zapojiť všetky vekové skupiny občanov a všetky zamerania ako športové, kultúrne i spoločenské. Predovšetkým ich správnou propagáciou to znamená priblížiť sa k návštevníkovi resp. občanovi prostredníctvom osadenia portálov na verejne dostupných miestach. V informačnom centre by bola zabezpečená technológia na spracovanie a prezentáciu všetkých iniciatív v rámci života obce. Jednou z možností využitia by bolo premietanie filmov. Ďalšou z problematík je vytvorenie pracovných miest pre miestnych občanov. Riešením je realizácia nášho kúpaliska prilákaním vhodného investora a postupným budovaním zrealizovať celoročnú prevádzku. V prípade možnosti získať vstupné finančné zdroje z fondov Európskej únie.

Pre správne vedenie obce je veľmi dôležité na čom záleží jej občanom. Tento názor je potrebné počúvať a podľa neho sa riadiť. Myslím, že moje doterajšie skúsenosti dokážem veľmi dobre odovzdať v prospech svojej obce. Venovať sa všetkým problematikám, ktoré trápia našu obec je v rozsahu tohto článku nemožné, ale je potrebné využiť všetky prostriedky, ktoré ponúka náš štát, Európska únia, ostatné organizácie či rozvojové banky pre blaho našej obce a jej občanov hlavne rozvoja školstva, kultúry, zveľadenia životného prostredia a ochrany miestneho historického dedičstva. Avšak zo strany občanov je potrebné počúvať a prinášať dobré nápady, lebo len s Vašou pomocou môže byť naplnené heslo „ Spokojnejší občan, krajšia obec".

Miestna volebná komisia v Kráľovej pri Senci zaregistrovala pre voľby poslancov obecného zastupiteľstva nasledovných kandidátov:

1. Ľudovít Čapla, 61 rokov, živnostník, nezávislý kandidát
2. Miroslav Daniš, Doc.,Mgr., PhD., 46 rokov, vysokoškolský učiteľ, nezávislý kandidát
3. Juraj Deák, 24 rokov, autoelektrikár, nezávislý kandidát
4. Darina Deáková, Mgr., 35 rokov, učiteľka, nezávislý kandidát
5. Milan Galovič, 47 rokov, vedúci pracovník, nezávislý kandidát
6. Stanislav Guldan, 37 rokov, predseda RD, ĽS-HZDS, SMER-SD,SNS
7. Jozef Chovanec, 49 rokov, technik, KSS
8. Peter Chromek, Ing., 43 rokov, vedúci Pilotklubu, ĽS-HZDS, SMER-SD,SNS
9. Marián Javor, 25 rokov, automechanik, ĽS-HZDS, SMER-SD,SNS
10. Jozef Kašuba, MVDr., 58 rokov, veterinárny lekár, nezávislý kandidát
11. Ján Krivosudský, 66 rokov, dôchodca, ĽS-HZDS, SMER-SD,SNS
12. Daniel Križan, Ing., 37 rokov, agronóm, ĽS-HZDS, SMER-SD,SNS
13. Jozef Luciak, 53 rokov, robotník, ĽS-HZDS, SMER-SD,SNS
14. Pavol Mesároš, 45 rokov, mechanik, ĽS-HZDS, SMER-SD,SNS
15. Sabina Očovská, 29 rokov, masérka-rehabilitérka, nezávislý kandidát
16. Matej Puškáš, Ing., 63 rokov, technický správca, ĽS-HZDS, SMER-SD,SNS
17. Jozef Révay, 39 rokov, súkromný podnikateľ, nezávislý kandidát
18. Milan Róka, 53 rokov, súkromný podnikateľ, nezávislý kandidát
19. Katarína Smiešková, Ing., 47 rokov, ekonómka, KDH
20. Dušan Stanislav, Ing., 59 rokov, súkromný podnikateľ, nezávislý kandidát
21. Michal Šillo, Ing, 73 rokov, dôchodca, ĽS-HZDS, SMER-SD,SNS
22. Edita Šuplatová, Mgr., 50 rokov, katechétka, KDH
23. Richard Urbanovič, Ing., 30 rokov, referent pre výstavbu, nezávislý kandidát

Zo zasadnutí obecného zastupiteľstva

V období od júla 2006 do polovice novembra 2006 sa v našej obci konali dve riadne zasadnutia Obecného zastupiteľstva, na ktorých poslanci prijali celkove 20 uznesení.

Na 44. riadnom zasadnutí OZ, konanom dňa 27.7. 2006, zobralo na vedomie informáciu predsedu komisie ŽP a výstavby o ich činnosti za uplynulé obdobie a v následnom uznesení schválilo zadanie Urbanistickj štúdie – IBV pri starom moste v Kráľovej pri Senci, vypracovanej Ing. arch. Petrom Miziom v máji 2006, ktorú predložili Ing. Mária Koišová a František Nemec s tým, že vybudovanie inžinierskych sietí, prítupovej cesty a chodníkov uskutočnia na vlastné náklady. Zároveň OZ schválilo urbanisticko-architektonickú štúdiu na Priemyselná zóna – Hrubá Borša – Jánovce, vypracovanú Ing. arch. Ladislavom Prekopom v júni 2006, predloženú Zuzanou Rapantovou z Bratislavy. Predmetom činnosti tejto zóny nebude ťažba štrku. Uznesením č. 284 OZ odporučilo starostovi obce písomne upozorniť majiteľov pohostinských zariadení na potrebu dodržiavať zákon č. 219/1996 Z.z. o zákaze poskytovania alkoholických nápojov podnapitým občanom a mladistvým. Nasledujúcim uznesením zobrali poslanci na vedomie informáciu starostu obce o investičných projektoch obce a ich finančnom zabezpečení. Jedná sa o projekt obnovy a rozvoja obce a reštaurovania secesného barokového mostu. Následne zobralo OZ na vedomie žiadosť riaditeľky ZŠ o vybudovanie žumpy, ktorá je v havarijnom stave a schválila jej financovanie z prostriedkov obce vo výške 303 000,.Sk. Zároveň starosta informoval OZ o organizačno-technickom a materiálnom zabezpečení osláv dňa 9.9.2006 /Kráľovská slávnosť/.

Posledným uznesením rokovania OZ bol výkup pozemkov na cestu k termálnemu kúpalisku od predávajúcej Márii Galisovej v kúpnej cene 200.- Sk za m². Išlo o výmeru 521,5 m².

Dňa 28.9.2006 sa konalo 45. riadne zasadnutie OZ na ktorom poslanci prerokovali a prijali 12 uznesení. Na úvod zasadnutia zobrali na vedomie informáciu predsedu komisie ˇYP, výstavby a územného konania o ich činnosti za uplynulé obdobie. OZ uložilo komisii opätovne prerokovať výstavbu podkrovia na rodinnom dome p. R. Šuplatu a na budúcom zasadnutí informovať o výsledku poslancov. OZ zobralo na vedomie aj informáciu predsedu finančnej komisie o finančnom vyhodnotení podujatia „Kráľovská slávnosť" a OZ schválilo, aby finančný schodok medzi nákladmi a výdavkami hradenými sponzormi vo výške 7708 Sk zaplatila obec.

Uznesením č. 291 OZ schválilo, že do volieb obecnej samosprávy dňa 2.12.2006 sa do Obecného zastupiteľstva v jednom volebnom obvode bude voliť 9 poslancov. OZ zobralo na vedomie technicko-organizačné zabezpečenie volieb a konštatovalo, že volebná kampaň k voľbám do orgánov samospráv začína dňa 15. 11. 2006 o 7.00 hod a končí dňa 30.11.2006 o 7.00 hod. Ďalej OZ schválilo, že pre volebnú kampaň môžu kandidáti na starostu obce a poslancov OZ zdarma využiť priestory Obecného klubu a verejné tabule pri autobusových zastávkach v obci.

V ďalšom uznesení OZ zobralo na vedomie čerpanie rozpočtu za 1. polrok 2006 a tento schválilo.

Následne poslanci zobrali na vedomie informáciu starostu obce o „vyhlásení starostov obcí regionálneho združenia Podunajskej oblasti k ohlásenému návrhu zákona o Bratislave z 24. 8. 2006. Toto vyhlásenie OZ schválilo a podporilo dôvody o ktoré sa vyhlásenie opiera a nesúhlasí s navrhovanými zmenami v členení Bratislavského samosprávneho kraja tak, aby mesto a obce okresu Senec boli pričlenené do Trnavského samosprávneho kraja. Uznesením č. 294 OU zobralo na vedomie žiadosť riaditeľky MŠ o zakúpenie umývačky riadu. Vzhľadom na nedostatok finančných prostriedkov v roku 2006 bude predmetná záležitosť zohľadnená pri zostavovaní rozpočtu na rok 2007. V ďalšom bode sa poslanci zaoberali prípisom RNDr. Rudolfa Hamerlíka o elektrifikáciu zvonov na zvonici. Vzhľadom na obmedzené finančné zdroje v rozpočte obce pre rok 2006 sa ich elektrifikácia neuskutoční a o predloženom návrhu sa môže uvažovať v budúcnosti. Následne OZ riešilo sťažnosti občanov pána K. Nagya a J. Farkaša pre priestupok proti občianskemu spolunažívaniu a oznámenie p. Ľ. Stanislavovej pre napadnutie jej psa s následkom úhynu. Na vybavenie sťažností bola schválená OZ komisia v zložení Ing. K.Smiešková, Ing. M.Šillo a M. Róka. Na základe uznesenia č. 298 zobralo OZ na vedomie žiadosť I. Keszoczeho o odpredaj pozemku v lokalite Jánovského majera a schválilo jeho odpredaj v cene 100 Sk za m² s využitím na poľnohospodárske účely. Následne OZ zobralo na vedomie žiadosť riaditeľstva ZŠ o vypísanie výberového konania na zhotoviteľa diela – opravu chlapčenských sociálnych zariadení a finančnú pomoc na obnovu chodníka, ktorý je vedľa telocvične až po školskú jedáleň. S uvedenou požiadavkou môže škola počítať pri návrhu rozpočtu obce na rok 2007 v rámci kapitálových výdavkov pre školstvo.

45. riadne zasadnutie OZ ukončili poslanci prijatím uznesenia, v rámci ktorého zobrali na vedomie Povodňový plán záchranných prác pre obec Kráľová pri Senci.

Poďakovanie darcom krvi

V druhom polroku 2006 miestna organizácia ČK zorganizovala jeden odber krvi (27.7.2006), na ktorom sa zúčastnili títo naši spoluobčania:
Bohumil Kováč, Vladimír Róka, Darina Deáková, Milena Guldanová, Marian Čaputa, Marian Bobrík, Ľubica Blahová, Ladislav Šuplata, Juraj Baranyi, Štefan Kadlec, Viera Gašparová, Iveta Gašparová, Štefan Čaputa, Darina Čaputová, Máia Žišková, Radovan Ruman, Alena Kostolanská, Štefan Anderkovič, Mária Benkichová, Igor Bodiš, Gabriela Hošková, Patrik Duraj.
Všetkým bezplatným darcom ďakujeme.

Na jeseň naša organizácia uskutočnila zdravotnú prednášku, spojenú s ukážkami zdravotníckych pomôcok a zorganizovala zájazd na jesenné trhy v Štúrove.

Anna Filipovičová, predsedníčka MO ČK

Spoločenská kronika

V roku 2006 oslávili svoje okrúhle životné jubileum

70 rokov
Mária Dobošová, Mária Florianová, Katarína Gašparová, Oktávia Mucsková, Štefánia Myjavcová, Emília Smiešková, Helena Zemanová

75 rokov
Jozef Kana, Ján Koiš, Milan Stanislav, Ján Voroš, Mária Dubeňová, Irena Gašparová, Magdaléna Kostelníková, Alžbeta Podolská, Blanka Topolská, Ľudmila Vedrodyová

80 rokov
Ján Gašpar, Mária Bilčíková, Štefánia Duraiová, Mária Ježovičová, Helena Konečná, Františka Podolská, Štefánia Tóthová

85 rokov
František Čaputa, Ferdinand Rakús, Mária Makovská, Mária Tóthová, Mária Žišková

95 rokov
Ľudmila Tuchscherová, Ján Šebeň
Všetkým oslávencom srdečne blahoželáme a prajeme veľa zdravia, spokojných a príjemných chvíľ v kruhu rodiny a najbližších.

V roku 2006 sa narodili

Dávid Kardoš (21.2), Fabián Lipka (25.4), Veronika Róková (5.5.), Alexandra Packová (20.5), Lukáš Hanajík (1.6.), Michal Glončák (6.6.), Matej Čirka (26.6.), Sofia Dobošová (19.7.), Marek Tokár (16.8.), Juraj Tóth (28.8.), Igor Karas (2.10.), Veronika Štiglicová (2.10.), Patrik Daniš (5.10)

Do stavu manželského v tomto roku vstúpili

Ing. Matúš Pikáli / Mgr. Katarína Jagelková (29.4.)
Barnabáš Bott / Miriam Duraiová (29.4.)
Tibor Meszáros / Ing. Andrea Takáčová (22.7.)
Igor Karas / Ľuba Guldanová (12.8.)
Ing. Miloš Gažo / Ing. Katarína Packová (19.8.)
Ing.Radim Brettschneider / MUDr. Laura Ižoldová (26.8.)
Vladimír Jedlička / Angela Mafinová (23.9.)
Tomáš Konečný / Martina Galovičová (30.9.)
Peter Maršalík / Jana Koišová (28.10.)
Július Kiss / Ing. Katarína Kvasnicová (11.11.)

V tomto roku nás navždy opustili

František Guldan (27.9.1941 – 12.2.2006)
Veronika Neštiaková (24.8.1947 – 20.2.2006)
Ján Zeman (18.6.1947 – 3.3.2006)
Valerián Farkaš (6.11.1934 – 9.3.2006)
Filoména Krchová (16.10.1930 – 22.4.2006)
Ladislav Filipovič (25.6.1935 – 14.6.2006)
Mária Horváthová (7.12.1925 – 21.6.2006)
Bernardína Kovalovská (30.3.1927 – 23.6.2006)
Ľudovít Šuplata (28.9.1940 – 19.7.2006)
Daniel Blanárik (17.5.1951 – 4. 8.2006)
Miroslav Šuvada (2.11.1965 – 5.8.2006)
Irena Pomichalová (8.1.1929 – 19.9.2006)
Helena Križanová (4.12.1943 – 24.10.2006)
Jozef Múcska (27.2.1934 – 27.10.2006)
Mária Heribanová (9.6.1915 – 29.10.2006)
Mária Lakiová (6. 8. 1922 – 2.11.2006)
Mária Pattermanová (1. 11. 1928 – 1. 11. 2006)
Ernest Meszáros (22. 8. 1940 – 9. 11. 2006)

Kráľovské zvesti. Časopis pre obyvateľov a priateľov Kráľovej pri Senci. Redaktor a editor: Miroslav Daniš. Redakčná rada: Alojz Koiš, PaedDr. Dagmar Paszková, Anna Filipovičová, Jozef Luciak, Viera Gašparová, Alžbeta Gašparová, Ľudovít Čapla, Ing. Katarína Smiešková, Ing. Tibor Filipovič, Mgr. Darina Deáková, Dagmar Petrová. Vydáva: Obecný úrad, Kráľová pri Senci. Schválené OZ, uznesením 41/02 – 91. Schválené OÚ – SC 11/2000. Tlač: Vydavateľstvo Michala Vaška, Prešov. Do tlače zadané 15.11.2006. Vychádza štvrťročne. ISSN 1335 - 7271

1. ročník Kráľovskej slávnosti

Občerstvenie chutilo po celý deň

Vystúpenie populárnej skupiny Senzus

Nočný ohňostroj

Obnova barokovo-secesného mosta

Stav mosta na začiatku rekonštrukcie

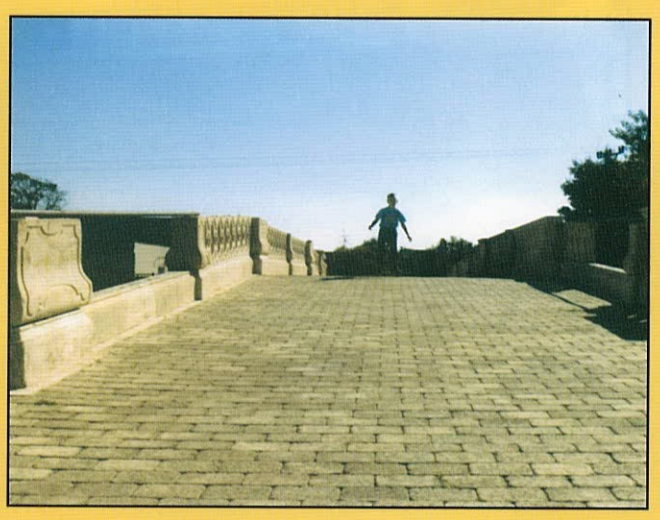

Nová dlažba zo špeciálne upraveného materiálu

Hlavným sponzorom rekonštrukcie
je Slovenský plynárenský priemysel a.s.

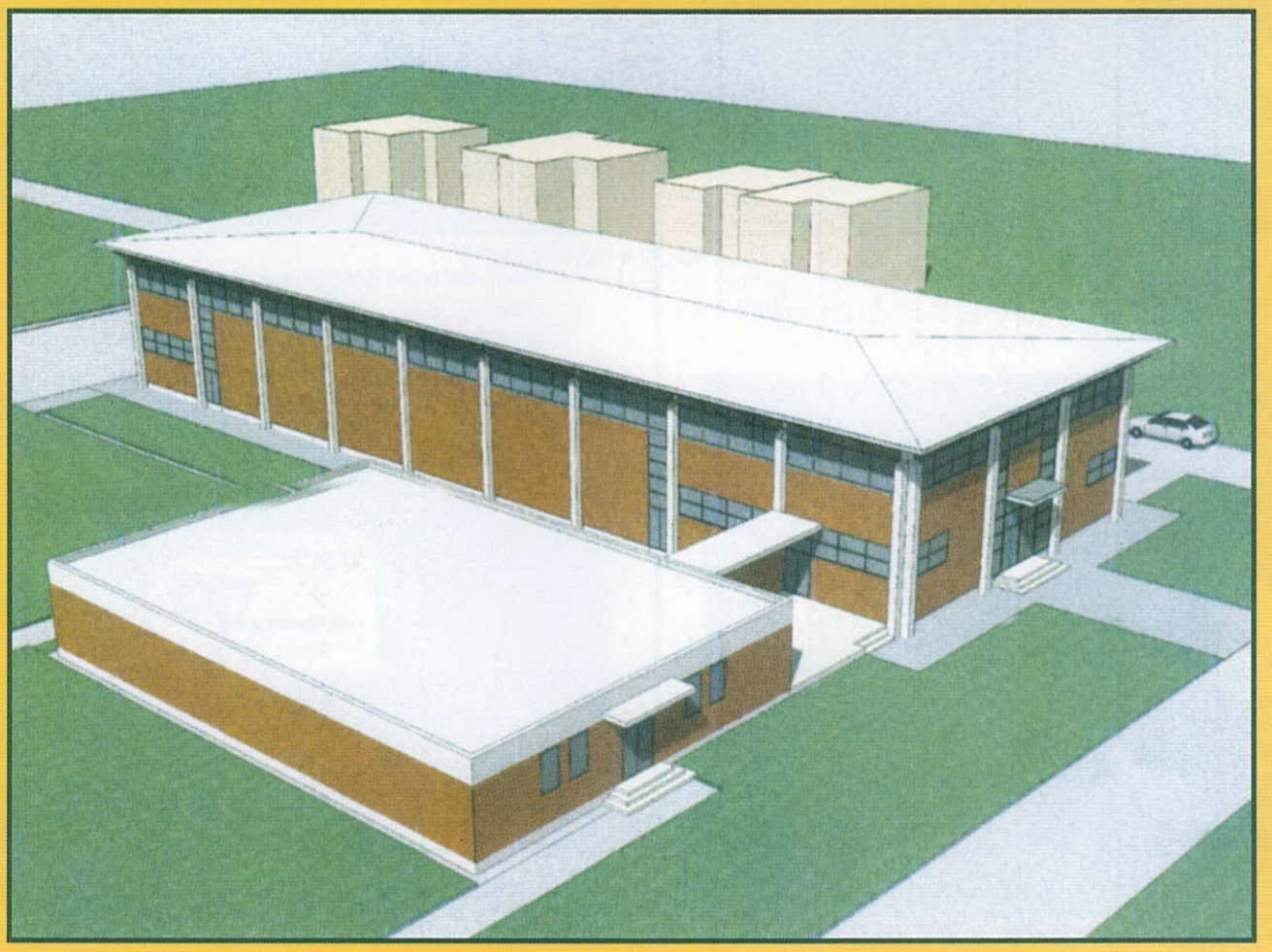

ISSN 1335-7271